

2841 exp:6-15-92
 Vaclovas Kleiza
 10000 S Bell Ave
 Chicago IL 60643

Nacionalinė
 M. Mažvydo
 Biblioteka

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
 VOL. LXXVI SPALIO - OCTOBER 10, 1991 Nr. 38

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ATSIPALDAVIMO DIENOS LIETUVOJE

Antanas Butkus

Spalio mėnesio pradžioje Lietuvos Aukščiausioji Taryba nutarė dar kartą keisti Lietuvos respublikos herbą. Pagal ekonomistų apskaičiavimus Vyčio revizija gali kainuoti iki 300 milijonų rublių. Nors rubliai ir yra nuvertinti, bet jų milijonai vistiek yra didelė suma pinigų. Mums kyla klausimas, ar Lietuvoje nėra svarbesnių problemų, kurių išsprendimas reikalauja tų pačių rublių?

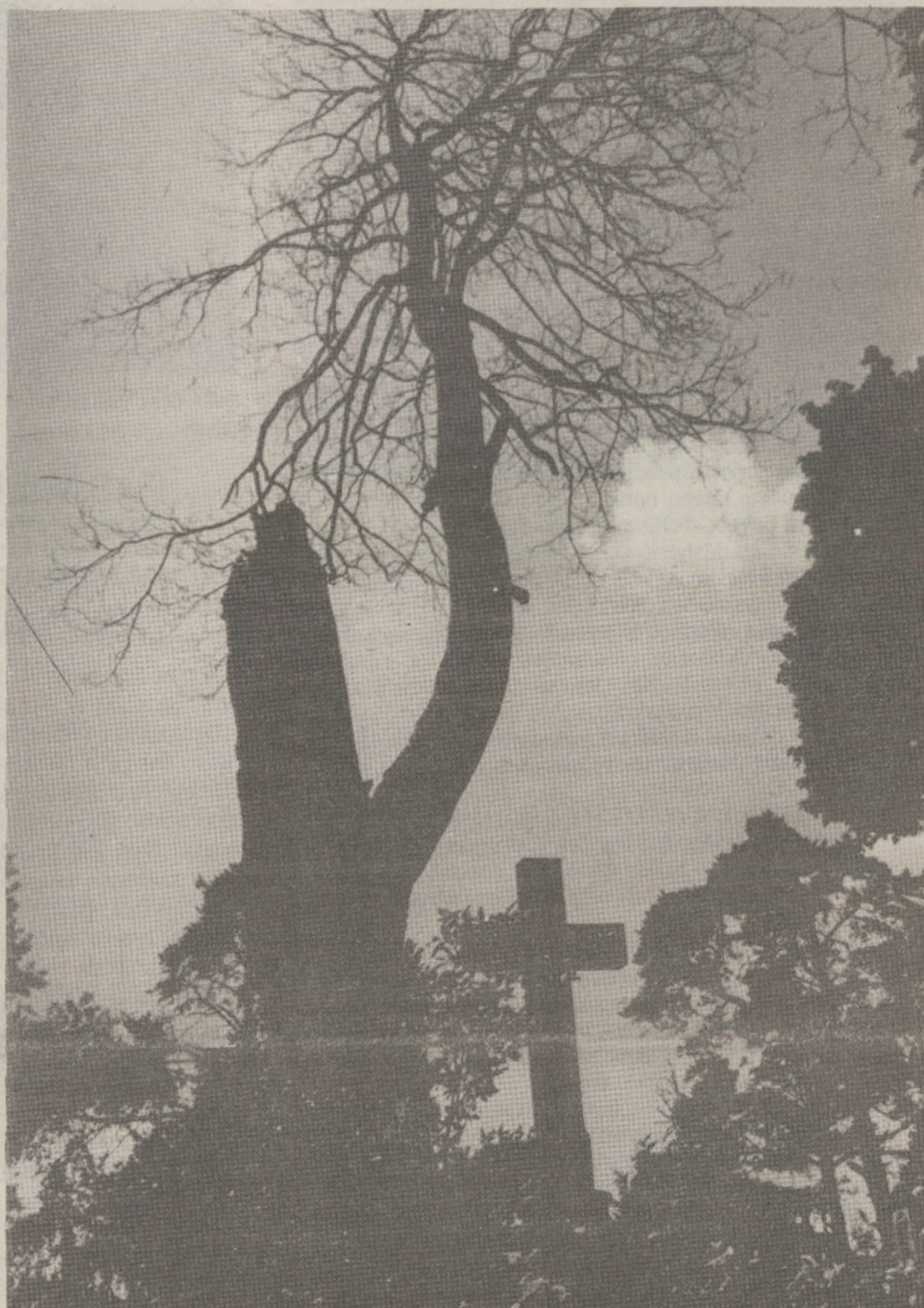
Valstybinio turto privatizavimas labai vėluojasi. Viena iš priežasčių – didelė pagunda valdyti, o privatizavimą įvedus valdymo galimybės labai sumažės. Dėl to centrinė privatizavimo komisija užversta krūvomis raštų, paaiškinimų iš ministerijų, įmonių, organizacijų, tačiau jokių konkrečių pasiūlymų toji komisija vis nesulaukia. Tačiau politika nustelbė ekonomiką, ir, man atrodo, sako komisijos pirmininkas A. Matulevičius, privatizavimo reikalai valdžios aparato darbuotojams tapo antraeilio darbu.

Kalbant apie politiką, Lietuvos Ryte A. Sakalas klausia, ar (Lietuva) neišnešiotas demokratijos kūdikis ar daug vilčių žadantis partneris? Jau Sąjūdis pasisakė už daugpartinę sistemą. Tačiau daugpartinė sistema reikalinga ne partijų lyderių politinėms ambicijoms tenkinti, o kad iš tų partijų būtų suformuota pozicija ir opozicija. Lietuvoje, deja, efektyvios opozicijos dar nėra.

Politinis oponentas yra niekuo nepakeičiamas, sako A. S. Nėra jokių sąlygų, kurioms esant reikėtų nuslopinti politinį oponentą, pasakyti, kad šiuo metu tenka atidėti politines diskusijas vėlesniam ir geresniam laikui. Praeitį įrodė, kad ten, kur nėra opozicijos, išivyrą demagogija bei politinės minties skurdumas. Taigi klasikinis reikalavimas – politinio oponento būtinybė – išlieka fundamentalus ir realizuotinas visur, taip pat ir Lietuvoje, teigia A.S.

Lietuvoje yra visos būtinų sąlygų pozicijai ir opozicijai. Sąlygos yra, bet nėra partijų, kurios formuluotų tiek poziciją tiek opoziciją. Lietuvoje vengiama priklaustyti kuriai nors partijai. Žodis "partija" daugeliui sukelia nemalonių asociacijų. Dabartiniai forumai ir jų analogai kūriami spresti kuriam nors konkrečiam uždaviniui, todėl jie gali burti įvairių politinių, įsitikinimų piliečius. Pasiekus tikslą, tokie dariniai subyra, nes partijomis jie negali tapti. Šalia to, tokių junginių egzistavimas slopina politinių partijų plėtrą, sako A.S.

Jau minėjome, kad politinių partijų buvimas yra būtina sąlyga pilnai demokratijai išsivystyti Lietuvoje. Nežiūrint į nemaloniais asociacijas, surištas su partiečio vardu, būsimieji rinkimai į Seimą reikalauja, kad jo nariai būtų išrinkti pagal jų politines pažiūras ir nusitattumus bendraisiais

Ir čia, ir mūsų tėvynėje jau rudens dienos. Algimanto Žižūno nuotrauka iš Jurbarko kapinių kalba, kad gyvybė nepasiduoda, o kapų kryžius sako, kad visi čia susirinksite didžiai atgailai...

Lietuvos politikos ir ekonomikos reikalais. Tą jų nusistatymą turi prižiūrėti juos išstaciūsios partijos, o nepalikti jų pačių laisvai valiai.

(Nukelta į 3 psl.)

BOSTONO TAUTINĖS SĄJUNGOS SKYRIAUS DOVANA LIETUVAI

Sekmadienį, rugsėjo 28 d. Bostono Piliečių Klubu salėje įvyko Tautinės Sąjungos skyrius visuotinis narių susirinkimas, kurio metu buvo nutarta skirti 50,000 dol. dovaną atsikuriančios Lietuvos išdui ir 2,000 dol. Lietuvos Tautininkų Sąjungai. Šį svarų sprendimą Bostono TS Skyriaus pirm. Juozas Rentelis paskelbė visuomenei, kuri vėliau susirinko į susitikimą su Lietuvos AT deputate Rasa Rastauskiene.

Viešnią pristatė ją lydinčis dr. Povilas Švarcas iš Californijos. Būdama TS frakcijos atstove Lietuvos Parlamente, R. Rastauskienė sklandžiai ir išsamiai papasakojo apie frakcijos veiklą, neseniai priimtą įstatymą dėl privatizacijos, pelno

paskirstymo, valstybės mokesčių esminius bruožus.

Jauna deputatė parodė gerą pasiruošimą, politinę erudiciją atsakinėjant į klausimus ir komentuoju įvykius, palikdama malonų bendravimo įspūdį. L.Ž.

A T S I S V E I K I N O DIPLOMATIJOS ŠEFAS

Buvęs Lietuvos Diplomatinės Tarnybos nariais ir palinkėjo jiems sėkmingai dirbti Lietuvos Respublikos vyriausybės žinioje. To savo rašto nuorašą L.D.Š. pasiuntė Lietuvos Užsienio Reikalų ministrui A. Saudargui. (Plačiau žiūrėk – Įvykių kronika, 12 psl.)

Aukščiausios Tarybos atstovė dr. Rasa Rastauskienė daro pranešimą Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje, rugsėjo 10 d. Kairėje ALTS Chicagos skyriaus pirmininkė Matilda Marcinkienė, kairėje Dirvos nuolatinis bendradarbis Mečys Valiukėnas. Plačiau apie R. Rastauskienę skaityk 6 psl.

Vyt. Račkausko nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• **SOVIETIJOJ VĖL SUDARYTAS NAUJOS VALDŽIOS KABINETAS.** Į jį, be paties Gorbačiovo, įeina buvęs užsienio reikalų ministeris Ševernadze, Vladimiras Bakatinas – KGB saugumo viršininkas, Jagoras Jakovlevas televizijos ir radijo vadovas, Nikalojus Petrakovas, buvęs Gorbačiovo ekonominių reikalų patarėjas, Eugenijus Velickovas, mokslininkas, Jurijus Ryškovas, inžinerijos mokyklos rektorius.

Ar pasiseks naujam kabinetui kiek plačiau pasireikšti atstatant visai chaotinę ekonominę padėtį, nedaug entuziastų.

• **VOKIETIJA Į VISUS TRIS BALTIJOS KRAŠTUS** paskyrė po atskirą ambasadorių. Į Lietuvą paskirtas Gotfried Albrecht – karjeros diplomatas. Į Latviją paskirtas Hagen Lamsdorf – karjeros diplomatas, o į Estiją diplomatas von Westinghausen.

• **ŪKININKO PATARĖJAS PRANEŠA**, kad Žemės ūkio Akademijoje, buvo padaryto daug priekaištų dabartiniam rektoriui ir Ž. Ū. Akademijos vadovybei. Laikrašty rašoma: "Žemės ūkio misteris R. Survila, miškų ūkio ministeris V. Antanaitis, Aukščiausios Tarybos deputatas M. Treinys išsakė nemažai priekaištų Akademijos rektoriui R. Urbonui bei visai vadovybei (pasitariman susirinko fakultetų dekanai, Akademijos bei fakultetų tarybų nariai), kad naujų studentų priėmimas vyksta beveik stichiškai, negalvojant, ar absolventai susiras darbą, kad dėstytojų kvalifikacija ne visuomet atitinka nūdienos reikalavimus, kad LŽŪA darbuotojai, bene geriausiai išmanantys žemės ūkio bėdas, neaktyviai dalyvauja ruošiant agrarinės reformos įstatymus. Pasitarime ne kartą buvo paminėta "didžiosios akademijos" idėja, t.y. žemės ūkio akademija, vienijanti visas Lietuvos žemdirbiškos pakraipos mokslo bei mokymo įstaigas.

Posėdžiai dalyviai išsiskirstė pažadėję, kad šis susitikimas, dalyvaujant parlamento, vyriausybės atstovams, tėra tik pirmas..."

• **KLAIPĖDOS UNIVERSITETE Į PIRMĄ KURSĄ PRIIMTI 405 JAUNUOLIAI.** Didžiausias konkursas – šeši pretendentai į vieną vietą – buvo į rekreacijos specialybę humanitarinių ir gamtos mokslų fakultete. Šią specialybę studijuos 15 studentų.

Studijos šiame universitete truks ketverius metus: pirmieji dveji metai – bendras pasirengimas, o kiti dveji – specializuotas. Studentai, be privalomųjų dalykų, studijuos ir laisvai pasirinktas šešias disciplinas, už kurias turės atsiskaityti per trejus studijų metus. Baigus studijas absolventams bus suteikiami bakalauro ir magistro laipsniai.

Neseniai sužinota, kad Klaipėdos universiteto studentai galės važiuoti tobulintis į Karlskrūnos Ronneby universitetą Švedijoje. Abiejų – Klaipėdos ir Karlskrūnos – universitetų rektoriai jau pasirašė ir atitinkamą dokumentą. Be to, viena stipriausių Švedijos kompiuterių firmų rugsėjo mėnesį pažadėjo atsiųsti naujausių kompiuterių siuntą jauniausiam Lietuvos universitetui.

• **TELŠIŲ KUNIGU SEMINARIJOJE** šiais metais priimta 25 klierikai. Iš viso šiuo metu seminarijoje, per 3 kursus, yra 68 klierikai. 3 išvyko studijuoti į Romą, 3 išėjo į pranciškonų ordiną, 1 į kopucinus. Jie, atlikę noviciją, žada sugrįžti tolimesnėms studijoms.

• **DOKUMENTINIS FILMAS "A Time to Build"** – apie Katalikų Bažnyčios atgimimą rytų Europoje po ilgų metų persekiojimų, spalio 20 d. 12:30 min., JAV rytinio pakraščio laiku, bus rodoma per ABC televizijos tinklą. Filmas apžvelgia įvykius Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje ir Lietuvoje.

• **LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO WASHINGTONO SKYRIAUS VEDĖJAS VIKTORAS NAKAS** rugsėjo 23 d. išvyko į Lietuvą trim savaitėm tarnybos reikalais. Nakas pirmą kartą lankėsi Lietuvoj 1977 m., o po to sovietai jam pakartotinai neišdavė vizos.

• **LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖS ŠALPOS SPECIALIŲ PROJEKTŲ VEDĖJA RASA RAZGAITIENĖ** išvyko Lietuvon rugsėjo 27 d. tartis su "Caritas" vadovybe, Lietuvos Katalikų Bažnyčios atstovais, organizacijomis ir valdinėmis įstaigomis dėl tolimesnių "Gyvybė Lietuvai" ir "Knygos Lietuvai" siuntų į šalpos.

• **PER PIRMĄ PASAULINĮ KARĄ**, kada Lietuvoje dar buvo vokiečiai, jie draudė be leidimo malti grūdus, kad tuo būtų vokiečiams atiduota didesnė grūdų dalis. Tada žmonės taisėsi rankines gernas. Dabar, kad nereikėtų važiuoti į malūnus, atsirado meistrų, kurie dirba elektra varomus naminius malūnus. Jie kainuoja apie 700 rublių ir turi didelę paklausą. Tokių malūnų pradininkai Skuodo įmonės "Žemotechnika" specialistai. Jie į rinką jau išleido 50 tokių malūnų. Ir visi greit išparduoti.

• **VISĄ PRAEJUSIĄ SAVAITĘ IŠ VILNIAUS NEBUVO GIRDĖTI** lietuvių kalba pranešimų. Buvo pranešta, kad keičiamos bangos, keičiamas laikas. Bet kaip keičiamas laikas – anksčiau ar vėliau, niekas nesuprato. Tikimės, kad ateityje apie keitimus bus iš anksto ir tiksliai pranešta.

Nauju laiku (10 val. vakaro), po kelių dienų pertraukos Vilniaus žinias išgirdome tik spalio 3 d. Ar tai buvo metereologinis ar koks kitoks trugdymas, nežinome.

FASK pirm. Valdas Adamkus su Lietuvos sporto veikėjais. Dešinėje Olimpino komiteto pirm. A Poviliūnas. Ed. Šulaičio nuotr.

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ ĮDOMESNIEJI MOMENTAI

Edvardas Šulaitis

Žaidynės sutraukė 3840 dalyvių, įskaitant ir trenerius. Daugiau negu tūkstantinė buvo teisėjų ir medicinos darbuotojų ir apie pusantro tūkstančio pagalbinio personalo. Virš 300 krašto apsaugos savanorių saugojo varžybų aikštes, pastatus, viešbučius, lydėjo autobusus su sportininkais bei kitais būdais padėjo žaidynių dalyviams užtikrinant jiems saugumą. Na, žinoma, čia reikia nepamiršti ir Lietuvos policijos su jos naujomis, gražiomis uniformomis irgi prisidėjusios prie žaidynių tvarkos.

Iš žaidynių aktyviųjų dalyvių daugiausia buvo krepšininkų – 640 žmonių. Antroje vietoje ėjo tinklininkai – 465. Tada dviratininkai (327) lengvaatlečiai (300), futbolininkai (288), tenisininkai (200), stalo tenisininkai (183), plaukikai (183) ir kiti, kurių būta po mažiau.

Iš Š. Amerikos buvo 374 dalyviai ir 286 turistai. (Šis skaičius kiek įvairuoja). Prie jų dar prisijungė apie 300 iš Argentinos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Prancūzijos, Sibiro, Vokietijos, Australijos ir kelių kitų valstybių.

Ypatingai iš Š. Amerikos dalyvių buvo laukta kiek daugiau, tačiau vieni "pabijojo", o kiti dėl nežinomų priežasčių tik paskutinėmis savaitėmis atkrito. Tai labai atsiliėpė į komandinių sporto šakų vienetų pasirodymą. Beveik visos išeivių komandos (išskyrus vyrų krepšinį) turėjo "skolintis" žaidėjus iš Lietuvos klubų, kadangi kai kurios neatvyko arba labai silpnų sudėčių arba be skolinimo visai nebūtų galėjusios dalyvauti.

JAVB lietuviai sportinin

kai neblogai pasirodė keliose individualiose varžybose. Chicagietis Tomas Pukštys, vienintelis iš išeivių tarpo jieties metime pagerino Lietuvos rekordą: ją nusviedė 77.44 m., nors ši pasekmė nėra jo geriausias pasiekimas (rekordas, žinoma, nebus užskaitytas, nes jį pelnė kitos valstybės pilietis). Iš viso JAV lietuviai pelnė 16 aukso, 6 sidabro ir 10 bronzos medalių. Žinoma, ir šių medalių galėjo būti dar daugiau.

Iš mūsiškių daugiausia medalių pelnė newjorkietė V. Vebeliūnienė, kuri teniso moterų senjorių klasėje sugriebė aukso medalius moterų ir mišriame dvejete, o vienete – sidabrinį atžymėjimą. Stalo tenise pas senjo rus chicagietis J. Baltrus iškovojo sidabro medalį. Sliodinėjime Raimundas Dičius iš Kalifornijos gavo du aukso medalius už specialų ir didįjį slalomą.

Daugelį, žinoma, domino krepšinio varžybos. Tačiau išeivijos atstovams jos nebuvo laimingos. Tik Detroito "Kovas" atsivežė nebologą komandą ir ji galėjo kovoti dėl medalių. Tačiau dėl žaidėjų sužeidimų turėjo pasitenkinti 8 vieta. Liūdnai atrodė New Yorko LAK, Chicagos "Lituanica", Toronto "Vytis". Jos ir savo grupėse teuzėmė tik trečiąsias vietas.

Vyrų krepšinyje pirmąją vietą laimėjo Kauno "Atletas", tik po pratęsimo įveikęs Vilniaus "Šviesą" (joje matėsi ir Vilniaus "Statytos" žaidėjų) 84-82. Moterų finale susitiko irgi tos pačios komandos, bet čia nugalėjo vilnietės, kaunietės įveikusios 79-69.

Daug reikšmės buvo duo

ta paskutinėms žaidynių rungtynėms, kuriose kovojo Lietuvos rinktinė su Pasaulio lietuvių rinktine. Gaila, kad ši pasaulio lietuvių rinktinė buvo labai silpna ir dedamų vilčių į ją nepateisino. Rungtynių pasekmė 120-84 yra gal dar per daug maža, nes Lietuvos žaidėjų pasirodymas buvo žymiai pranašesnis. Beje, išeivių rinktinę sudarė: K. Šaferis, M. Walis, G. Simko, V. Ambutas, B. Berry (jis buvo vienas geriausių komandoje) P. Gražulis, A. Racka, G. Šaferis, L. Balaišis, T. Zdanis, J. Juškaitis.

Gana įspūdingas buvo krepšinio varžybų atidarymas, kurio metu sveikinimo kalbą susirinkusiems pasakė ir Lietuvos krepšinio tėvas K. Savickas iš Chicagos. Beje, jis Lietuvos sportui paskyrė ir nemažą sumą pinigų (po 3725 dol. Lietuvos olimpiniam komitetui ir šio komiteto Kauno tarybai, o 100 dol. "Sporto" laikraščiu).

Šių eilučių autorius buvo vienas iš nedaugelio išeivijos lietuvių spaudos darbuotojų, akredituotų šių žaidynių žurnalistų štabe. Teko dalyvauti daugelyje varžybų įvairiuose miestuose, daugelyje spaudos konferencijų, sportininkų priėmimuose, pagerbimuose ir t.t.

Reikia pasakyti, jog spaudai visur buvo rodoma daug dėmesio, na ir patys sporto žurnalistai, kurie dirba Lietuvos spaudoje, yra profesionalai vien tik iš to valgan tieji duoną. Smagu buvo stebėti savo kolegų pastangas ir norą, kad iš užsienio atvykusiems spaudos broliams būtų sudarytos geriausios sąlygos dirbti drauge.

VAIKŲ PRIEŽIŪROS

D A R B A I

Puikios sąlygos pilnas ar tik valandinis laikas. Nebūtina turi mokėti anglų kalbą
Skambinkit 247-9030

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVATEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.
Prenumerata metams \$30.00, pusel metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų •
Straipsniai pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę •
Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Juozas Žygas

Nežiūrint fakto, kad Vilnius ir maža dalis to krašto, dabartiniu metu priklauso Lietuvai, tačiau pavojaus jam dar tebepras. Lenkai tebekalba apie prarastą rytines žemes. Turime atkreipti dėmesį į tą faktą, kad Lech Walesa savo kabinetą papuošęs J. Pilsudskio portretu. Reiškia jis dirba Pilsudskio šešėlyje. Kad ta dvasia tebeviešpatauja, tai mes galime matyti iš L. Walesos rašyto laiško V. Landsbergiui. To laiško teksto kol kas mes nežinome, tačiau žinome V. Landsbergio reagavimą, kuris skamba: "Aš esu nustebęs kai kuriomis jo pastabomis, kurias aš norėčiau pavadinti 'neprezidentinėmis'". Taip pat tuo reikalu kalbėjo Lenkijos užsienio reikalų ministeris K. Skubishevskis. Jis kalbėdamas apie tautybių santykius paminėjo: "Tautinių mažumų sutartį, mes vertiname kaip konstruktyvų žingsnį reikiama kryptimi".

Tai yra eksperto žodis, kuris turi didelį patyrimą tautybių klausime. Lenkija iki praėjusiojo karo buvo tautybių kalėjimas, o dabar rūpinasi mažumų teisėmis. Neišeidami į pašalines lankas, pažvelkime tik į Seinų atvejį. Prieš pirmąjį karą lietuvių židinys buvo ne Vilnius ir ne Kaunas, bet Seinai. Ten buvo leidžiami lietuviški laikraščiai ir spausdinamos knygos. Juose buvo leidžiamas "Šaltinis", kuris su 15,000 egz. tiražu švietė ir gaivino visą Lietuvą. Taip pat Seinuose buvo išspausdinta keletas šimtų lietuviškų knygų. 1909 m. vasarą "Šaltinio" redakcijos patalpose buvo sušauktas pirmasis lietuvių kalbininkų suvažiavimas.

Kiek Seinų kraštas buvo lietuviškas, galime matyti iš šio fakto. "1919 VII 2 Seinuose įvyko didžiulė lietuvių patriotinė demonstracija – eitynės, kuriose dalyvavo per 10,000 miesto ir apylin-

kių lietuvių, pareikšdami protestą dėl Lenkijos pretenzijų į šį kraštą (L.E. XXVII psl. 183)". Kur dabar pasidėjo tie lietuviai, išsikėlė į kitas planetas? Kur jie dingę? Atsakymą galėtų duoti tie, kurie tą kraštą administravo. O jie nebuvo humanistai ir nesivadovavo jokiomis "Tautinių mažumų sutartimis". Bet vykdė Pilsudskio Rzeczpospolitos "Nuo Jūrų iki jūrų" politiką. Kurios dideli rėmėjai ir praktiški įgyvendintojai buvo vysk. R. Jalbzykowski ir Vilniaus vaivada L. Bocianski. Už Seinų krašto visišką sulenkumą, tiesiogiai buvo atsakingas vysk. Jalbzykowski. Už tuos nuopelnus jis buvo apdovanotas Polonia Restituta ordinu. Lenkų istorikai apie jį rašydami nurodo, kad jo veikla atstojo porą kariuomenės divizijų.

O Vilniaus vaivada L. Bocianski buvo lietuvių išnaikinimo teoretikas, kuris savo mintis suformulavo "Wojewody Wilenskiego" memoriale. Memorialas 1939 m. buvo išleistas Kaune lenkiškai su anglišku vertimu. Tas savo mintis, jis ir praktiškai vykdė. Mūsų valdžios pareigūnai, kurie turi reikalų su Vilnijos "Lenkais" ar Varšuvos pareigūnais, turėtų su tuo memoriale susipažinti. Dabar lenkai bijodami, kad ateityje nebegalės kitų engti reikiama, kaip šuo ant uodegos užmintas. Varšuva užmiršo, kokius metodus ji naudojo, tad dabar "mažumų teisių" globėją vaidina ir "Lenkų teisėms ginti" komitetus organizuoja. Aiškiai matyti, kad lenkai dar nėra pasikeitę. Tad turime budėti!

Tikrenybėje reikėtų atversti antrąjį medalio pusę. Lietuviai dar ir dabar yra engiami ir spaudžiami, ne tik Šalčininkų rajone kur sudaro mažumą, bet ir Trakų rajone, kur lietuviai sudaro didžiumą. O dėl to, kad mūsų valdžia ir parei-

Kaip parduodami grūdai valstybei, Eltos korespondentui Dainiui RUČINSKUI papasakojo Lietuvos žemės ūkio ministerijos Maisto pramonės departamento valdybos viršininko pavaduotojas Alvydas BUKŠAITIS.

Tokį rašinį atspaudė "Ūkininko Patarėjas" – rugsėjo 19 d., gavęs žinias iš Žemės ūkio Ministerijos. Jį perspausdiname todėl, kad daug skaitytojų įdomaujasi – ar visokio persitvarkymo metu, Lietuvoje nebus bėdų su kasdienine duona.

Red.

– Respublikos ūkiai, ūkininkai ir kiti gyventojai valstybei jau pardavė apie 70 procentų numatyto kiekio. Malonu pažymėti, kad Joniškio ir Varėnos rajonų žemdirbiai jau viršijo užduotį. Baigia jas vykdyti Pakruojo, Kelmės, Šakių, Švenčionių ūkiai ir ūkininkai.

Dauguma ūkių ir ūkininkų veža į valstybės aruodus tinkamai paruoštus, kokybiškus grūdus. Valstybinėse grūdų perdirbimo įmonėse, jei reikia, džiovyklos ir valomosios mašinos dirba ištisą parą. Nusiskundimų dėl valstybinių grūdų perdirbimo įmonių darbo praktiškai negauname. Žymiai mažiau, bet dar tenka grąžinti blogų grūdų. Antai

gūnai per daug užsiėmę diskusijomis ir važinėjimais po užsienius. Tad nebežino, kas vyksta Trakuose ar Šalčininkuose!

Apie Šalčininkų rajono lietuviškų mokyklų sąlygas, spaudoje buvo taip rašoma: "Miestų valdybos lietuviškoms mokykloms ir vaikų darželiams neduoda patalpų. Aišku, jei nebus lietuviškų darželių, liūdna ateitis ir mokykloms. Tuo tarpu tose srityse komplektuojami lenkiški ir rusiški darželiai. Kai kur Vilniuje vaikų lietuviški darželiai net uždarinėjami (Draugas 1991. IX. 10)". Ir tai vyksta atsistatant čioje Lietuvoje!

Tuo tarpu lenkai Vilniuje norėtų turėti lenkišką universitetą, žinoma, valstybės lėšomis išlaikomą. Tam tikslui norėtų gauti pastatą ir jau yra numatę, būtent: Lietuvos D.K. didikų Pacų rūmus. "Tai nelabai dideli senamiesčio rūmai, nelabai didelis pastatas. Rūmai tik dviejų aukštų, bet gražiai sutvarkyti. Būtų malonu, kad tokį sutvarkytą pastatą Lietuvos vyriausybė paskirtų aukštajai lenkų mokyklai. Tai būtų gražus gestas ir būtų priimtas labai palankiai (Tėv. Žib. 1991. VIII. 27)". Bent mandagus lenkas kabutėse, nes jo pavardė yra Romualdas Brazis, gimęs 1942 m. Vilniaus rajone. "Kiti tai pašnibždomis...važiuok atgal į savo "Kauno Lietuvą"...

Plungės rajono Medingėnų valstybinis ūkis į grūdų perdirbimo įmonę buvo atvežęs 4 tonas apgedusių rugių, 16 tonų prastų miežių. Prie jų rajono Kašonių kolūkis – 4 tonas miežių, užkrėstų pavojingais aruodų kenkėjais. Kartais grūdai perkaitinami džiovinant.

Svarbu supirkti kuo daugiau grūdų, tinkamų juodai ir baltai duonai, kruopoms ir alui. Grūdų ruginei duonai nestokosime ir iš šių metų derliaus. Tačiau maistinių kviečių, miežių kruopoms ir salyklo gamybai supirkimas kelia susirūpinimą. Kad gerų maistinių kviečių

Lietuvoje galima išauginti, rodo ūkininko iš Šiaulių rajono Vinco Lungio pavyzdys. Jis į grūdų perdirbimo įmonę atvežė 127 tonas kviečių, tinkamų puikiai siems rūšiniams miltams.

Vis daugiau grūdų parduoda valstybei Lietuvos ūkininkai. Antai Rokiškio valstybinei grūdų perdirbimo įmonei ūkininkai pardavė 3,5 tūkstančio tonų grūdų, Biržų rajono ūkininkai – 1400 tonų, o tai beveik 9 procentai nuo visų rajone parduotų grūdų kiekio. Panašiai yra ir Marijampolės, Anykščių bei daugelyje kitų rajonų.

(Atkelta iš 1 psl.)

Sovietų sąjungos "Kietosios linijos" pajėgoms nesugebėjusioms per pučą perimti valdžios, laimėjo demokratijos šalininkai. Nepasisekusiu puču baigėsi TSRS struktūrų evoliucinio pertvarkymo epocha, prasidėjo revoliucinis jų demonstravimo periodas ir naujos tvarkos kūrimas. Perestroika baigta, rašo R. Ozolas Lietuvos Ryte. Pakirstos visos trys svarbiausios tarybų sąjungą palaikiusių jėgų struktūros: kompartija, saugumas, armija.

Svarbiausias įvykis – rugpjūčio 21-osios barikadose gimė naujoji rusų tauta. Atgimė, kratydamasi labiausiai sudariusio tarybinio žmogaus pareigas. Atsikėlė, nesigėdydama prisipažinti besimokiusi iš kitų (Lietuvos barikadų prie AT). Rusų tauta nebebijos suvokti atsakomybę už save perimanti pati ir parodanti visiems, kad nuo šiol svarbiausia, kaip ir visoms normalioms tautoms, vėl bus LAISVĖ, teigia R.O.

Lietuva tą jau pajuto konkrečiai – Naujoji Rusija pirmuoju savo aktu pripažino Lietuvos nepriklausomybę.

Vokietijos TV komentatorių atsiliepimai apie Lietuvą. – Juose R. Paleckis pareiškė, kad badas Lietuvai negresia. Jai labiausiai reikalinga intelektualinė pagalba. Europos bendrija galėtų steigti specialų fondą Baltijos šalių akademiniams jaunimui remti. Jauna jaunų valstybių karta turi mokytis demokratijos demokratinėse šalyse.

Latvis A. Urdze tvirtino, kad finansinė pagalba turėtų būti labai konkreti, pvz. modernizuoti komunikacijos

priemonės.

Buvęs Rytų Vokietijos valstybės sekretorius taikliai pastebėjo, kad Vakarai, ypač JAV vadovavosi maždaug tokia logika – gal jūs ten prie Baltijos krantų ir skęstate, bet gelbėjimosi ratą iš mūsų gausite tik tada, kai išmoksitės plaukti. Kalbėdamas apie Rusiją. E.B. pabrėžė – Niekas neturi ir negali turėti recepto ir vaisių šiam mirtinai sergančiam ligoniui. Rusija ir ten gyvenančios tautos turi pačios pasveikti. O apie prez. B. Jelciną Bahras taip išsireiškė – Jelcinas – naujas Rusijos caras. Gal būtų mažas, galbūt geras, o vis dėlto caras.

Senoji SSSR vadovybė mėgdavo pagąsdinti Vakarus chaoso pavojumi šalyje. Dabar aiškiai matome, kad tai ne chaosas, o naujų struktūrų kūrimasis.

A.a. Stasio Santvaro pasakytinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrašta į kietus viršelius ir sukruta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA

19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

sutinka valyti butus, prižiūrėti senelius, saugoti vaikus, gali mokytis lietuvių ir prancūzų kalbas, duoti muzikos pamokas
Silaityti telefonu Onutei:
(216) 481-4170

NUTOLĘ DZŪKIJOS RYTAGONIAI

Henrikas Gudavičius

MERKYS

Koks keistas dabar Jablonavo kaimas: dvi tuščios trobos ant kalno, dvi gyvos sodybos pakalnėje, prie Merkio. Žiūriu iš tolo į Merkio slėnį, į Juozo Bubnelio ūkį, bandau suprasti, ką šnabžda spalio spalvos. Pievos dar žalsvos, juodalksniai tamsiai žali, tik lazdynai pagelto ir ažuolai parudavo. O ažuolų labai daug. Ir prie Merkio, ir slėnio šlaite, ir sodyboje. Šuns būda - irgi po ažuolu. Kaip gražiai tupi juodas aviganis, žiūri į Merkio pusę. O ten bėgioja dveigys arkliukas. Bėga ir bėga palei tvorą. Kieme stovi ratai, prie jų pririšta širva kumelė. Eda žolę iš ratų. Kažkoks paukštis atlekia iš ano Merkio kranto, tupia ant gandrulizdžio krašto ir suklinka: kle-ke-kle... kle-kle-kle. Pilkoji meleta, įrašyta į Raudonąją knygą! Štai kur tu slapstaisi. Pakleketuoja meleta ir vėl ramu. Tik tai tas jaunas arklys vis bėga ir bėga. Bet jo bėgimas, matyt, yra rudeniškos ramybės, sodybos turtingumo ir nepriklausomybės ženklas. Ana, ir šeimninkas eina. Aukštas, petingas - tikras Krėvės legendų herojus.

Leidžiuosi nuo kalno, Merkio slėniu keliauju Druskininkų plento link, vis sustoju, atidžiai žvelgiu į šlaito medžius ir krūmus. Kiek daug spalvų ir atspalvių! Puošniausi ir iškilmingiausi dabar skroblai. Kokia vienoda, kokio švelni jų lapų spalva. Ir nė vienas lapelis nekrinta žemėn.

NEMUNAS

Česukų kaimas. Nemunas, pušimis apaugusios kalvos, siauri miško keliukai. Čia pat ir Merkys, o už jo, ant aukšto kalno, baltuoja Merkinės bažnyčia. Priešais Česukus, už Nemuno, - mažas Dubaklonio kaimelis. Ypatinga čia vieta: šitiek daug pasaulio visai arti, o pabandyk pasiekti tai, ką matai, - teks toli keliauti. Ir Merkys, ir Nemunas šį rudenį labai patvino.

Upės ir kalnai atskyrė Česukų kaimelį nuo viso, nežinia kur skubančio pasaulio, išsaugojo čia senąją, patriarchalinę buitį ir senąją kultūrą. Viktoras Jaskelevičius - seniausias Česukų gyventojas. Jam jau 93-ieji metai, bet sveikatos ir atminties gali pavydėti ir šešiasdešimtmečiai. Šiandien - ypatingas susitikimas su šiuo žvaliu senuku: būsimam

jam Nacionalinio parko muziejui jis padarė "carską" spragilą: buožė prie spragilinės pritvirtinta ne šikšninėmis kilpomis, o kadagiiniais lankeliais. Šitai padaryto įnagio neteko matyti senuosiuose kaimuose prie Skroblaus: Kapiniškiuose, Rudnelėje, Dubininke. Nors kitų archainės žemdirbystės ženklų ten išliko dar labai daug. Tik prieš mėnesį Česukų senbuvis, rodydamas man savąjį "širkšnį" spragilą, prisiminė, kad mokėtų padaryti ir kitokį - senovinį. Ir štai aš laikau šį "carską" įnagį, o senukas aiškina, kad vis dėlto ne viskas čia taip kaip turėtų būti. Virvutės, laikančios kadaginius lankelius, turėtų būti ne pakulinės, o kanapinės. Bet pluoštui kanapių jau niekas nebesėja: Viktoras Jaskelevičius dar sykį matuoja baltą nudailintą beržinę buožę: lygiai devyni gniaužtai. Viskas aišku ir paprasta: platesnis delnas - ilgesnė buožė. Mažesniams žmogui - mažesnis ir spragilas. Kuldavę šitokiu patogiu įnagiu jaus ir maži, ir seni. Nebuvę tadą kulių nei Česukuose, nei Pašilingė, nei Maksimuose. Pirmieji arkliais sukamą kulių išigiję Janionių kaimo valstiečiai. O, tada Janionių kaimas buvęs labai didelis! Atgindavę piemenys su dūdomis Janionių bandą į Dubaklonio pievą - ana ten, už Nemuno. Gražu būdavę klausytis.

...Ir vėl keliauju Skroblaus link. Toli jis, labai toli. Bet kelias žinomas. Greit bus mažas Šilingės upelis toliau - tylus Maksimų kaimas ant aukšto Nemuno kranto, dar toliau - Krušavo dvarietės ažuolynas, Ucieka ir Randamonys. O kai atsisveikinsiu su Nemunu, kai pasuksiu į Šiaurės rytus, Margionių link,

pateksiu į Cimakavą - mažytį, miškuose pasislėpusį kaimelį. Kiek pasakojimų galėčiau išgirsti tame kelyje, jei diena būtų vasariškai ilga. Dabar gi reikia sparčiai žengti per rudeniškai tylius pušynus, vis prisimenant tvarkingos Česukų sodybos šeimninką, gniaužtais matuojantį spragilą buožę. Rodos, ilgai dar matysiu šį vaizdą: stovi Viktoras Jaskelevičius savo kieme, prie senojo klevo, ir rodo Dubaklonio pievą aname Nemuno krante. Niekas neužstoja didžiosios upės, į ją atgręžti tik šviesūs seklyčios langai. Tvirtelis ir kluonas - anoje namo pusėje, o tarp namo ir Nemuno - žalias žolynas, šimtmetis klevas ir senasis meistras, pasakojantis, kaip kadaise aidėdavo panemuniais kerdžiaus dūda. Kaip keista: senukas tik lyg tarp kitko prisiminė tą dūduojantį kerdžių anoje Nemuno pusėje, o man šis tolimas vaizdas lig šiol labai ryškus. Gal dėl to kalta Vinco Krėvės kūryba? ... Gervės lekia. Nematau jų, tik girdžiu.

Gailiai kurliuoja aukštybėse, tolsta į pietus... Štai ir vėl galiu galvoti apie tai, kas amžina šioje žemėje, o kas laikina. Galiu prisiminti ekologų hipotezę: sezoninės paukščių migracijos yra ne rūšies, ne populiacijos, o visos biosferos dėsnių. Žemės gyvybės pusiausvyrą negalima be linksmy pavasariinių ir liūdnų rudeniinių kelionių. Ne, ne apie laiko estetiką čia samprotaujama, ne apie nostalgikų poeziją, o apie biologinį tikslingumą. Ilga, šviesi Šiaurės diena ir augalija, pakylanti iš amžinojo įšalo, ilgisi paukščių. Mus, diletantus, žinoma, jaudina tos tolimos sparno kelių, bet iš tikrų jų neverta nerimauti: taip buvo, taip yra, taip bus. Biosferos dėsnių. Taip moko mus ornitologų stebėjimus. O ar galėtų kas išprašauti, kur ir kada atsikartos senuko Viktoro Jaskelevičiaus nupasakotas vaizdas. Man sunku patikėti, kad kerdžiaus dūdavimas Dubaklonio pievose - atsitiktinis nebesugrįžantis...

■ Laiškai Dirvai

LENKIŠKA MIŠRAINĖ

Rugpjūčio mėnesio "Dirvoje" skaičiau apie Lietuvos ir Lenkijos parlamentarų pasitarimą Vilniuje. Kai kurie Lenkijos parlamentariai buvo nelaimingi, kad Lietuvos lenkai, pagal Lietuvos įstatymus, turi prašyti Lietuvos pilietybės, kaip ir kitos etninės mažumos, jeigu nori tapti Lietuvos piliečiais.

Pilietybė yra svarbu, nes tik Lietuvos piliečiai galės gauti žemės.

Pažiūrėkim kas tie "lenkai" ir iš kur jie čia atsirado.

Kai Lenkijos generolas Želigovski, Pilsudskio įsakymu, užėmė ir okupavo Vilnių ir Vilniaus kraštą, Lenkijos vyriausybė atsiuntė tūkstančius lenkų su šeimomis, kaip naują administraciją. Kai Hitleris užpuolė ir okupavo Lenkiją, daug

lenkų iš Lenkijos užplūdo Lietuvą, o ypač Vilnių ir Vilniaus kraštą. Žinoma, lenkų administracija, nors ir praradusi valdžią, pasiliko.

Vokiečių okupacija Lenkijoje buvo žiauri ir kas tik galėjo bandė pasitraukti į Lietuvą, ypač į Vilnių ir Vilniaus kraštą.

Iš Lenkijos pasitraukė ir daug lenkų partizanų organizacijos "Armija Krojova" ir ...slapstėsi Vilniaus krašto miškuose. Karui baigiantis, ši "Armija Krojova", vietoje laisvinusi Lenkiją, užėmė Vilnių ir tik Sovietų armijos dėka buvo ištremti.

Mes žinome iš istorijos, kad nors lenkų formalios kolonizacijos nebuvo, tačiau sudarius Lietuvos-Lenkijos Uniją, lenkinimas per aristokratiją, jų dvarus ir kata-

likų bažnyčių buvo, sąmoningai ar nesąmoningai, skatinama vardan Unijos ir Bažnyčios.

Sekusios okupacijos sunaikino vietinių gyventojų tautinį susipratimą Vilniaus krašte, ir taip susidarė nauja etninė grupė "tuteišai". Lietuviškai tai reiškia "vietiniai". Sulenkinti lietuviai ir katalikai gūdai ir sudaro didžiausią dalį šios "Lenkiškos mišrainės".

Sovietų Sąjunga okupavusi Lietuvą, pradėjo vykdyti caro laikų politiką - skaldyk ir valdyk. Ir taip, sovietų okupacijos laikais, Vilniaus Krašte Maskvos įsakymu, buvo atidaryta daugiau lenkiškų mokyklų, negu Lietuvos okupacijos laikais.

Pagal Lietuvos įstatymus, asmenys, laikantys save lenkais, tautybės ar religijos pagrindu, turi laikytis tų įstatymų kaip ir kitos etninės...mažumos, jeigu nori tapti pilnateisiais Lietuvos piliečiais.

Reikia pasakyti, kad Lenkijos vyriausybė ir lenkų draugija Vilniuje, laikėsi tinkamai ir be priekaištų, kai Maskva pradėjo naudoti "lenkų kortą". Maskva tikėjosi, tokiu būdu priversti Lietuvą, pasilikti Sovietų Sąjungoje.

Įdomu, kad tie parlamentariai, dalyvavę šitame pasitarime, buvo kitokios nuomonės, negu Varšuva. Tai asmenys, vis sergantys Unijos liga, kaip sirgo Pilsudskis.

Lietuva padarė klaidą, kad nepriėmė Hitlerio pasiūlymo, eiti atsiimti Vilniaus. Lietuva būtų atsiėmusi, be Stalino pagalbos, ne tik Vilnių bei ir visą Vilniaus kraštą, pagal 1920 metų sutartį su Sovietų Sąjunga. Lietuva būtų išvengusi sovietų okupacijos, trėmimą ir būtų laimėjusi 4-5 metus laisvės. Tai būtų buvusi puiki proga išspręsti "lenkų" ir gudų problemą Vilniaus krašte.

Jonas Stelmuzė

*

-KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ-

Tai Algirdo Gustaicio dienoraštis apie pabėgimą iš Lietuvos per Vokietiją iki D.P. stovyklos Hanau.

Aprašo lagerio gyvenimą, čiurlioniečius, įvairius koncertus, vaidinimus, sporto rungtynes.

Suriša svarbius pasaulio įvykius su pabėgėlių kasdieniniu gyvenimu.

Gausiai iliustruotas, 941 psl. Kaina \$30.00 & pašto išlaidos.

Devenių Kultūrinis Fondas

P.O. Box 10782

St. Petersburg, FL. 33733

Medininkų sienos apsaugos punktas, kur buvo nužudyti 7 sargybiniai ir 1 sunkiai sužeistas, dabar pro jį pravažiuojantieji sustoja ir nužudytuosius pagerbia.

Algimanto Žižiūno nuotr.

GRAFIKA IR KERAMIKA PENTAGONO GALERIJOJ

Henrikas Stasas

Nedidelėj, bet Clevelande žinomoj Pentagono galerijoje, nuo š.m. rugpiūčio 16 iki rugsėjo 30 vyko dviejų dailininkių, t.y. grafikės Nijolės Palubinskienės ir keramikės Nijolės Bartuškaitės – von Kiparski, darbų paroda.

Dailininkė Nijolė Palubinskienė pažįstama savo grafikos darbais jau ne pirmą kartą – reiskiasi parodose Amerikoje ir Kanadoje.

1982 metais laimėjusi Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos premiją ir 1990 metais – Ohio Arts Council kūrybinę subsidiją, pagal kurios sutartį ir išstatė dalį savo metinės kūrybos šioje parodoje.

Parodoje buvo išstatyti 24 grafikos darbai, kurie įdomūs tapybine technika ir kūrybine filosofija. Jos vartojama technika, palyginus, yra nauja ir atliekama ant stiklo ar flexi glass bei kitos medžiagos. Ant šios medžiagos nutapytas paveikslas tuoj po presu atspaudžiamas ant popierio. Aišku atsispaudęs paveikslas iš dalies pakeičia savo pirmykštį įvaizdį, bet gauna įdomesnę optinę iliuziją ir išpūdingesnį charakterį. Taip ir susidaro išpūdis, kad parodoje N. Palubinskienės matyta grafika skrieja kažkur tarp impresionizmo ir abstrakto.

Kaip eilinis parodos lankytojas atkreipiau kiek giliau dėmesį į dailininkės kūrybą, nes jos darbai veikia ne tik į žiūrovo akį, bet ir į vaizduotę ir protą. Mat akis gali tik pajusti kai kurias objekto savybes, t.y. šviesą, tamsą, spalvą, medžiagą, formą, poziciją, nuotolį, judesį ir sustingimą. Tuo tarpu dailininkės kūriniai labiau veikia į mūsų vaizduotę ir verčia pagalvoti bei atspėti autorius mintis.

Parodoje N. Palubinskienės išstatytuose kūriniuose daugiausia susiduriame su gamta, su paslaptiniais parkais, su Pensilvanijos mėnulio šviesoje skęstančiais kalnais ir keliom religinio turinio temom, būtent psalmių interpretacija arba net iliustracija.

Nei dailininkės parkai, nei Pensilvanijos kalnai nepasitinka mus įprastomis formomis nei ryškiais kontūrais. Dailininkė gyvenimo realybę mato kitomis akimis, ji ją mums perduoda

daugiau metaforom. Juk mene visuomet atsispindi gyvenamasis laikotarpis, tad šių dienų menas negali būti toks, kaip prieš šimtą ar daugiau metų.

Labai gražiai vienas dailininkas yra charakterizavęs gyvenimo realybės įtaką šių dienų meną. Jis kartą gamtoje paisęs peisažą ir tuo metu pieva pro jį praėjo karvė. Šalia stovintis asmuo ir sako: "Kodėl tu nenupaišei ir karvę? Juk ji būtų labai gerai tikusi tame gamtos peisaže." Tada dailininkas atkirto: "Nepiešiau karvės todėl, nes man nevisada sekasi keturkojus nupiešti, bet aš nupiešiau jos sielą". Taigi dailininkai šiandien nepiešia tokius objektus, ko kius gamtoje mato, o piešia gamtą visumoj su jos siela, arba geriau sakant, mūsų visuomenės sielą. Dailininkai mato ne tik paviršius, bet ir tą jėgą, kuri po juo slepiasi. Taip ir N. Palubinskienės parkai bei kalnai be aiškių kontūrų, o tik šviesių ir tamsių masių junginiai, tačiau po jais slepiasi vidinė jėga ir grožis. Ir tai nėra pripuolamai gautas vaizdas, bet dailininkės iš anksto suplanuotas ir apmąstytas. Todėl tie išbalansuoti tamsos ir šviesos junginiai slepia savyje tokią grožį, kuris nukelia žiūrovą į fantastinį pasaulį.

Žinoma, kai kas į šių laikų meną žiūri kritiškai, jį ignoruoja ir stumia į šalį. Tačiau menas turėtų būti nei giriamas nei peikiamas, nes tai juk atspindys mūsų aplinkos, kurioje egzistuojame.

Keramikos darbus parodoje buvo išstaciūsi Nijolė Bartuškaitė von Kiparski. Ji taip pat jau ne debutantė, o su savo keramika dalyvavusi keliose parodose.

Keramika, kaip žinome yra pati seniausioji meno šaka, kuri jau buvo žinoma daugiau kaip prieš 6000 metų.

Tad ir N. von Kiparski parodos lankytojus kai kuriais savo darbais mėgino nukelti į Mezopotamijos kultūros klestėjimo laikus.

Štai deivės su gyvulių ir paukščių galvomis, kurių randame ir net Hititų mene. Ypač tokių radinių daug teko matyti Anatolijos civilizacijos muziejuje, Ankaroje.

Nijolės von Kiparski keramikos darbai puikiai išbalansuoti savo forma ir proporcijom. Vazos, dubiniai, ir kitos figūros į žiūrovą veikia kaip skoninga ir patraukli Terre cotta savo lygiu ir ornamentuotu paviršium. Išskirtiniai darbai, "Kačių deivė", "Trijų ozių jėga", "Deivės su paukščių galvomis" ir kt. Kai kuriuos šiuos darbus būtų galima priskirti net plastiniam menui, nes savo dydžiu atrodo kaip skulptūros.

Apskritai dailininkė darbais pasižymi originalia mintim, geru skoniu ir švelniu charakteriu, nes ir jėgą vaizduojantys ožiai nesukelia brutalaus jėgos jausmą, bet priešingai, estetinį pasi-

gėrėjimą.

Tokia paroda tenka džiaugtis, nes dabartinio mechanizuoto gyvenimo sriaute ten randam tikrą atsiminimą ir balansą tarp mūsų dvasinės kultūros ir materialinės gerovės. Juk grožio supratimas toks senas, kaip žmonija. Štai kaip Sokratas vertino grožį ir gėrį. Kai Antistenas ruošėsi Kinosargo kalvoje atidaryti mokyklą, Sokratas į jį kreipėsi šiais žodžiais: "Žinai Antisenai ko aš pageidaučiau? Būtent tai, kad pirmąją mokslo metų dieną nuvestum savo mokinius į Akropolį. Juk ten, kaip dangus vandens lašelyje, atsispindi tikras Atėnų grožis."

SUGRIŽUS Į AUSTRALIJA

Antanas Laukaitis

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

O kaip įdomu buvo rugpjūčio 23 dieną būti prie radijo ir televizijos pastatų Vilniuje, kur buvo uždegtas pirmasis "Liepsnojančio Baltijos kelio" laužas, paminėti gėdingą 52-ųjų metų Molotovo-Ribentropo paktą, kuriuo Baltijos kraštai buvo atiduoti sovietams.

Šie laužai degė per visą Lietuvą, Latviją ir Estiją iki pat Talino. Kaip ir anksčiau buvęs Baltijos kelias, taip ir ši Baltijos ugnis, sujungė šias tris tautas taip ilgai kentėjusias, surakintas siaubingųjų sovietų vergijos pančiais.

Tą patį vakarą Vilniaus Nepriklausomybės aikštėje, kartu su tūkstančiais visos Lietuvos miestų ir rajonų žmonėmis, atvykusiais specialiai į sostinę, dalyvavau minėjimo mitinge. Daug kas čia kalbėjo įskaitant ir V. Landsbergį bei kitus vyriausybės ir parlamento narius. Su džiaugsmu mes visi juos sutikome, žinodami, kad didžioji laisvės kovos krizė jau praėjo, bet dar daug, daug darbų laukia, kad galėtume pilnai įsijungti į laisvųjų pasaulio valstybių tarpą.

Pirmiesiems laisvės vėjams jau pūčiant Lietuvoje, Vilniaus Liet. Komunistų Partijos centro komiteto pastate vyko tikra tragedinė panika. Šie Lietuvos duobkasiai, kaip Burokevičius, Jermalavičius, gen. Naudžiūnas ir kiti, ilgai deginę slaptuosius dokumentus, palikę net neišgertus šiltos kavos puodukus, keturių tankečių lydimi, su didele panika rugpjūčio 23 dienos ankstyvą rytą paliko savo būstinę iš

kurios buvo diriguojama visa prieš Lietuvą griaunamoji veikla. Jų įsitikinimu V. Landsbergio ir jo vyriausybės veikla turėjo būti nuvers ta ir tam jie buvo pasiruošę jau sausio mėnesį. Dabar, Saugumo rūmuose buvo paruošta laisvų 80 kamelių ir keli tūkstančiai antrankių, surakinti priešus ir juos tose kameroose užkankinti. Ir tai galėjo įvykti lengvai, prarandant viską, kas buvo krauju iškovota. Tačiau likimas šį kartą pasisuko Lietuvos naudai ir visi kurie kasė mirties duobę laisvės trokštantiesiems lietuviams, patys turėjo paskubomis bėgti, kad į tas duobes nesukristų.

Dideliu džiaugsmu, dainomis ir pergalės subuvičiais, tiek viešose vietose, tiek ir privačiuose namuose, buvo sutiktas pilnas Lietuvos Nepriklausomybės atgavimas. Viena po kitos pradėjo Pabaltijo valstybės pripažinti laisvosios valstybės. Jeigu pradžioje buvusio sukilimo, pirmosiomis dienomis, ypatingai Vilniaus gatvėse, galėjai pastebėti ir išgirsti garsiau ir išdidžiau kalbančius rusus, tai po poros dienų, jau gatvėse matėsi beveik vien tik lietuviai, garsiai kalbėdami net ir dainuodami lietuviškas dainas.

Smagu ir malonu tuo metu buvo būti sostinėje ir vėliau, važinėjant po visą Lietuvą, matyti džiaugsmingus lietuvių veidus. Visur tik ir buvo kalbama, kaip laimingi mes esame, ką toliau darysime, kaip gyvensime ir pan. O Lietuvos ir ypatingai Vilniaus vadovai buvo, ir

tikriausiai dar ir dabar tebėra susirūpinę, kaip ir kur reikia parūpinti patalpas naujai pripažintų pasaulio vyriausybių ambasadoms, konsulatams ir jų personalui.

Siaip gyvenimas Lietuvoje pradeda sunormalėti. Krautuvėse nors prekių daug ir nėra, tačiau pagrindinių maisto produktų netrūksta ir Lietuvoje bado nebus. Gi komercinėse, komiso ir kooperatyvų krautuvėse gali gauti ko tik nori, tačiau ten kainos yra, lyginant su gaunamais uždarbiais, aukštos ir gal tik prieinamos dolerių turintiems ir vietiniams turtuoliams. Ir jų yra daug. Iš kur ir kaip ten žmonės turi pinigų, stotosi gražiausias ir didelės pilaitės, tai žino gal tik jie patys. Tačiau, su atėjusia Nepriklausomybe ir pilna laisve, labai greitai turės pasibaigti visokios vagystės iš savo darboviečių, kolūkių, galutinai turės būti sutvarkyti taip vadinami "blatai", esantieji net aukštose mokyklose, ypatingai įstojant į jas, su naująja ir dabar labai gražiai atrodančia policija. Labai ir labai greitai turės būti sutvarkytas tas dabar taip plačiai bujojantis chuliganizmas, mafija ir reketininkai, kad žmogus ir vakare nebijotum išeiti į Laisvės alėją Kaune, Gedimino prospektą Vilniuje ir Vilniaus gatvę Šiauliuose, bei uostamiesyje Klaipėdoje. Tai svarbiausi ateities uždaviniai Lietuvoje, žinoma, ne skaitant tų baisių tualetų, be kurių sutvarkymo ir apie platesnį turizmą nebus galima galvoti.

O įstastymas, kuriuo užsienio lietuviai yra padaryti lyg antraeiliais piliečiais, ne duodant jiems Lietuvos paso, jeigu jie neatsisakys savo pilietybės, nesvarbu, kad gimę Lietuvoje ir tik dėl komunizmo žiaurumo paliko Lietuvą, turės būti pakeistas. Negi per prievartą norės, kad mažėtų dėmesys Lietuvai, mažėtų aukos, mažėtų pabalba. Mes juk tenorime, kad Lietuva greit ant tvirtų kojų atsistotų ir visiems lietuviams būtų gera Lietuvoje gyventi.

Dr. J. Vengrio memuarai
MANO KELIAS
270 psl., kaina 12 dol.
gaunama:
J. Vengris, P.O. Box 104
Osterville, MA 02655

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

RASA RASTAUSKIENĖ LANKĖ DAYTONA BEACH LIETUVIUS

Jurgis Janušaitis

Rugsėjo mėn. 17 d. iš plačiųjų Daytona Beach Fla. apylinkių į Duf's restoraną suvažiojo apie šimtas lietuvių susitikti ir pasiklausti Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatės Rasos Rastauskienės pranešimo apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

Susitikimą su viešnia gerai suorganizavo ALT S-gos Daytona Beach skyriaus valdybos vicepirmininkas Vytautas Abraitis, talkinant Pranui Damijonaičiui ir Kos tui Žolynui.

Papietavus, susitikimą su viešnia pradėjo Vytautas Abraitis, pasveikindamas Lietuvos respublikos parlamento narę Rasą Rastauskienę, jau kaip Nepriklausomos Lietuvos atstovę, pažymėdamas kad mūsų nausėdijoje tai pirmas oficialus Lietuvos valstybės svečias. Tiesa, čia anksčiau yra viešėję ir kalbėję svečiai, įvairių organizacijų atstovai ar pas gimes viešėję giminačiai. Tad šis parlamentarės atvykimas į mūsų negausią lietuvių nausėdiją ypač džiuginantis.

Vytautas Abraitis savo įžanginiame žodyje pasveikino jau Nepriklausomą Lietuvą, pasveikino parlamentą ir vyriausybę linkėdamas Lietuvą vesti našių darbų keliu.

Dar pridėjo, kad mūsų telkinyje Tautos šventės minėjimus ruošia ALT S-gos skyrius, kuriuose yra kalbėję žymūs žmonės iš JAV.

Vytautas Abraitis, po įžanginio žodžio, pakvietė ALT S-gos pirmininką dr. Povilą Švarcą, lydintį viešnią, susitikimo dalyvius supažindinti su garbingąja atstove.

"Rasa Urbonaitė – Rastauskienė gimė 1958 m. sausio 26 d. Panevėžio rajone, Tiltagalių kaime. Baigė Panevėžio vidurinę mokyklą, o 1983 metais Kauno Medicinos Institutą. Nuo 1984 metų persikėlė į Pasvalį, savo močiutės tėviškę dirbti kaip vaikų gydytoja. 1988 m. vasarą, kartu su kitais bendraminčiais, įkūrė Sąjūdį Pasvalyje, vėliau drauge su vyru, gimusiu tremtyje, prisidėjo prie Tremtinių sąjungos skyriaus, Pasvalyje įkūrimo. 1990 metais Sąjūdis ją pasiūlė kandidatė į Aukščiausiąją Tarybą. Ji buvo išrinkta Pasvalio rinkiminėje apygardoje iš 4 kandidatų. Nuo 1990 m. rugsėjo mėnesio Tautininkų Sąjungos veikloje. Parlamente, susikūrus Tautininkų frakcijai – jos veikloje.

Prelegentės seneliai – Va-

lerija ir Juozas Tamošiūnai, drauge su tuomet devyniametėje jos mama ir mažu broliuku, 1941 m. buvo ištremti į Sibirą, kur senelis ir mamos broliukas po metų mirė. Močiutė su mama iš Sibiro pabėgo 1946 m. Prelegentės vyras Rolandas Rastauskas dirba Pasvalyje chirurgu, taip pat aktyvus Sąjūdyje. Tremtinių Sąjungoje, yra savivaldybės deputatas. Gimęs tremtinių šeimoje, Krasnojarske..." Kaip mato me viešnios kelias į gyvenimą ir jos veikla dabartinėje Lietuvoje labai svarbi.

Dr. Povilas Švarcas ir pakvietė parlamentarę Rasą Rastauskienę padaryti pranešimą apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

Rasa Rastauskienė talentinga kalbėtoja, gerai susipažinusi su Lietuvos respublikos problemomis, kalba atvirai, išsamiai, tuo parodė ir savo politinių gilų subrendimą.

Jos žodis informatyvus. Palietė parlamento, vyriausybės dabar atliekamus darbus. Suminėjo visą eilę parlamento ir vyriausybės priimtų įstatymų, nuosprendžių, jų tarpe privatizacijos, pilietybės, ekonomikos įstatymus. Parlamentui ir vyriausybei, po Nepriklausomybės atkūrimo paskelbimo 1990 m. kovo 11 d., teko pergyventi didelius bandymus – blokadą, OMONO dalinių vykdomas žudynes, okupavimus įstaigų, Medininkų dramą. Be to, tenka susidurti ir su organizuojama opozicija, kurioje susibūrė buvę komunistų partijos nariai, dabar pasivadinę nauja partija. Ir tai įneša daug bėdų parlamente.

Pradėdama savo kalbą viešnia kreipėsi į susirinkusius "Mieli Lietuvos žmonės..." Savo žodyje pasigėrėjo išeivijos lietuvių našia veikla, dėkingai vertino paramą Lietuvai. "Išeivijos šaka gyva" – sakė kalbėtoja

pranašaudama, kad ateinančių kartų vaikai didžiuosis savo tėvų žemės istorija ir darbais. Apibūdino parlamentarų pasiskirstymą į partijas ar frakcijas, kurių esama 7. Veikia dešinieji, kairieji, liberalai, centro partija, Jungtinė Sąjūdžio frakcija ir t.t. Tautininkų frakcijai priklauso daugiausia intelektualai.

Nestokojama kaimuose, kur valdo kolūkius ir savivaldybes senieji nomenklatūrininkai, priešiškos prieš nepriklausomybę veiklos ir dėl to tokiose vietose rinkimų rezultatai būna kitokie. Ji taip pat pažymėjo, kad Lietuvai trūksta daug ko – patyrusių politikų, gerų mokytojų, mokymo priemonių, žmonių darbštumo, vienybės. Dar rūpesčius kelia ir juodberečių, nors jau išformuotų, slapta, bet dar galima veikla.

Po viešnios kalbos pasiūlyė daug įdomių klausimų.

Kada bus įvesta sava lito valiuta, koks bus Lietuvos ateities valdymas parlamentinis ar prezidentinis, koks likimas ištiko Lietuvos aukšą, kaip Lietuvoje vertinami Algirdas Brazauskas, Prunskienė, A. Juozaitis, kaip manoma išspręsti mažumų problemas, ar bus organizuojamas Nurnbergo teismo testinumas komunizmui teisti, kokie bus pašto ryšiai, siuntoms muitai, kaip palies užsienio lietuvių privatizacijos įstatymas, ar užsienyje gyvenę buvę nuosavybių savininkai atgaus nuosavybes, ar jiems bus atlyginama, požiūris į išeivijos lietuvių pastangas padėti Lietuvai? Kaip vertinama JAV prezidento politika Lietuvos atžvilgiu.

Į gausius klausimus viešnia maždaug taip atsakė:

Neabejojama, Lietuva turės savo valiutą. Litai jau atspausdinti. Prie to bus einama nuosekliai, pirma sutvarkant visas Lietuvos eko-

nomines problemas, užtikrinant savo valiutai pastovumą.

Lietuvos valdymas, ar bus prezidentinis ar parlamentinis nustato Lietuvos konstitucija. Ją priėmimui paruoš Lietuvos demokratinio būdu išrinktas parlamentas. Baimintis dėl to netenka. Lietuva tvarkysis demokratiniais pagrindais.

Lietuvos aukso yra Prancūzijoje. Neaišku ar yra Šveicarijoje. Anglai, Švedai Lietuvai priklausančių aukšą yra atidavę Sovietų sąjungai, bet tai jie pripažįsta ir tų valstybių vyriausybės žada už atiduotą aukšą kompensuoti kitokiu būdu. JAV aukso atsargos buvo panaudotos išlaikyti diplomatinės tarybos Amerikoje, tačiau iš JAV tikimasi susilaukti ekonominės pagalbos kitu būdu.

Algirdas Brazauskas, Kazimiera Prunskienė dabar yra Lietuvos parlamentui ir vyriausybei opozicijoje, įkūrę Lietuvos aktyvistų Forumą. Jame, atrodo, dalyvauja ir Sąjūdžio vienas steigėjų Arvydas Juozaitis. Jų propoguojama politika neatitiko Lietuvos parlamento ir vyriausybės politikos siekiant Lietuvai pilnos nepriklausomybės, be pataikavimų Maskvai. Tuo tarpu K. Prunskienė, A. Brazauskas ir kiti siūlė Lietuvai neskubėti, eiti palaipsniui, kooperuoti su Maskva, atseit siekti Lietuvai nepriklausomybės Maskvos ir Gorbačiovo siūlomą keliu. Lietuvai tai nebuvo priimtina ir dėl to K. Prunskienė ir A. Brazauskas, pradžioje organizavę sąjūdį ir skelbę nepriklausomybės šūkius, atrodo, neteko tautoje pilno pasitikėjimo. Jie dabar gana distruktyviai reiškiasi ir parlamente.

Mažumų problemas kurso senieji komunistai, buvę nomenklatūrininkai, Maskvos pataikūnai ir, žinoma, vietiniai lenkai, ypač Vilniaus krašte, Šalčininkų rajone. Bet ne kartą Lietuvos AT ir vyriausybė įsakmiai yra pabrėžę ir užtikrinę mažumoms pačias geriausias Lietuvos valstybėje gyvenimo sąlygas, steigia mokyklas, kultūros centrus net valstybės lėšomis išlaikimus. O jie nori visiškos autonomijos, universiteto ir kitko. Tai nesuderinama su Lietuvos konstitucija. Tačiau, atrodo, kad šios problemos bus taip pat išspręstos priimtiniu būdu.

Yra siūlymų Vilniuje atnaujinti Nurnbergo teismą, teisti ne komunistus, bet iš principo patį komunizmą. Žinoma su tuo rištusi ir komunistų veikla, kuri Lietuvai padarė tiek daug skaudžių bėdų.

Lietuvoje, be abejo, veiks savarankiškai visas susisiekimasis, paštas, geležiniai keliai, oro ir vandens keliai. Jau yra atspausdinti ir galioja Lietuvos pašto ženklai. Be abejo bus sunormuoti siuntų siuntimo keliai bei maito problemos. Tai bus sutvarkyta įstatymais.

Sunkiausia su privatizacijos, nuosavybių, turtų grąžinimu buvusiems savininkams, gyvenantiems Lietuvoje ar užsienyje ar jų ipėdinams. Tam priešinas Brazauskas, Prunskienės įkurta opozicija ir jų partija.

Šio įstatymo priėmimas ilgai svarstomas, daug problemų, tačiau, manoma, kad turto paveldėjimo ipėdiniai, savininkai, ir užsienyje gyvenantys turės teisę į paliktas nuosavybes. Tą klausimą kelia ir išeivija. Gaila, kad tuo turėjo jau seniai rūpintis Prunskienė, Brazauskas, bet nieko tada, būdami valdžioje, nedarė. O išeivijos kai kurie veiksniai juk taip šiltai sutiko, globojo A. Brazauską, Prunskienę, tad kodėl išeiviai tada nekėlė jiems tų klausimų, pareiškė Rasa Rastauskienė...

Lietuvos žmonės, vyriausybė ir parlamentas labai vertina visokeriopą išeivijos veiklą ir paramą Lietuvai ir už tai dėkoja. Laukiama ir ateityje glaudaus bendradarbiavimo ir visokeriopos savitarpinės pagalbos.

JAV prezidento politika praeityje, ypač Lietuvai vaduojantis iš okupanto, entuziazmo nekėlė. Nusivylėme skelbtais "okupacijos nepripažinimo" pažadais. O kai atėjo laikas, Amerika rėmė Gorbačiovo politiką, visai lyg pamiršdama Lietuvos siekius. Na, dabar, kai daugelis valstybių pripažino Lietuvos vyriausybę, mezga diplomatinis santykius, pagaliau žodį tarė ir prezidentas Bush – pripažįstame Lietuvos vyriausybę, teiksime visokeriopą diplomatinę ir ekonominę pagalbą... Taigi dabar laukiame, kad JAV prezidentas savo žodžius paremtų konkrečiais darbais. Palyginant, santūriai Lietuvą sutiko ir James Baker, valstybės sekretorių, tuo parodydama, kad dar ne pamiršo JAV politikos. Nors šiaip svečių, palyginant, sutiko labai kultūringai.

Buvo ir daugiau įdomių klausimų, į kuriuos šauiniai atsakė mūsų miela viešnia, Lietuvos respublikos Aukšč. Tarybos narė Rasa Rastauskienė.

Baigus klausimus, Vytautas Abraitis nuoširdžiai padėkojo viešniai už išsamius pranešimus. Paprašė parvežti Lietuvai ir Daytona Beach lietuvių sveikinimus.

(Nukelta į 7 psl.)

DĖMESIO!

Tai savaitinis Lietuvių tautinės sąjungos laikraštis, leidžiamas Lietuvoje ir redaguojamas Rimanto Smetonos. VILTIS ieško paramos ir prenumeratorių J.A. Valstybėse.

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.

VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką –
519 N. Halien Terr. Park Ridge, IL. 60068
Tel. 708-823-3607

ORGANIZUOTOS IŠEIVIJOS PERSITVARKYMAS

Antanas Dundzila

(Tęsinys)

Pirmoje šio straipsnio da-lyje svarstėme galimus išei-vijos organizacijų pasikeiti-mus Lietuvai nepriklausomybę atgavus. Konkrečiai buvo pažiūrėta į VLIKą ir Tautos Fondą. Svarstybas baigiame žvelgdami į kitas esmines išėivijos organiza-cijas.

Lietuvių Bendruomenei (JAV LBei, PLBei) drastiškų persiorganizavimo reika-lavimų nesimato. Ta, maž-daug prieš du dešimtmečius LBės pasirinkta politinė – laisvinimo veikla, aišku, keis savo pobūdį, tačiau to-kios sritys – kaip išėivijos švietimas, socialinė globa, kultūriniai reikalai, lietuvių tautinės mažumos atstova-vimas gyvenamojo krašto vietinėje aplinkoje ir t.t. – liks nepasikeitę.

Išugdėta LBės politinė – daugiausia Lietuvos reikalų gynimo Washingtono ir ki-tur – sritis bus turbūt nu-kreipta į JAV valdžios or-ganų įtaigojimo ("lobby-ing") veiklą. Panašiai, kaip Amerikos žydai čia gina Is-raelio interesus, Amerikos lietuvių visuomenė po JAV LBės skraiste privalės pro-teguoti Lietuvos reikalus, visokias paskolas, Lietuvai palaikius porvarkius, įstaty-mus ir t.t. Tik, aišku, turint Lietuvos pripažinimą ir Washingtono veikiančią Lie-tuvos ambasadą, LBės veik-la šioje srityje privalės būti derinama su gairėmis iš am-basados. Praeityje pasitai-kiusiems, LBės nesuderin-tiems su Lietuvos valdžia ėjimams, reikia tikėtis, bus padarytas galas.

Reikia manyti, kad kokia nors finansinė talka Lietu-vai bus reikalinga. Ligšioliniai LBės praveisti visokiau-sių aukų rinkimo vajai vie-nam ar kitam iškilusiam Lie-tuvos reikalui turėtų būti si-stematingai, tvarkingiau, su priderančia atskaitomybe, praveisti. Prisiminus istoriją (bei Israelio pavyzdžius), reikia laukti kokių nors Lie-tuvos valstybinių paskolos lakštų pirkimo vajeus. Pa-skolos lakštų platinimo srit-is galėtų atitekti LBės kom-petencijai ir už šį patarnavi-mą gal net atneštų kokias nors nominalias pajamas. Matant dabar veikiančiais įvairias LBės tarybas (kultū-ros, švietimo ir t.t. ir t.t.), platesnės, gerai suorgani-zuotos finansinės talkos Lie-tuvai reikalas skatintų LBės Finansų tarybos įsteigimą nieko nelaukiant, dabar.

LFas, ALTa, BALFas

Šiame straipsnyje nepre-tenduoju į išėivijos orga-nizacijų sąrašo išsamumą, čia pastebėsime, kad, nepri-klausomybę atgavus, kiek-viena išėivijos organizacija turėtų pasižiūrėti į save ir pagalvoti apie savo padėtį bei ateitį.

Lietuvių Fondas (LFas) šiais metais tokią "sąžinės apyskaitą" (ne tik sąžinės, bet, tiksliau sakant, ir pini-ginės...) jau padarė, puiku! Pataisęs nuosekliai apsva-tytus savo nuostatus, LFas dabar stovi prieš praktišką paramos teikimą Lietuvai. Iš turimo \$5 milijonų kapi-talo, vienas milijonas yra atidėtas Lietuvos reikalams. Šių pinigų panaudojimas, kaip ir TFO sumos, yra saistomas JAV įstatymų, nes kapitalas buvo sukaupęs su JAV apmokestinimo leng-vatomis.

1940 metais sukurta Amerikos Lietuvių Taryba (ALTa), panašiai kaip Dip-lomatinė Tarnyba, gali da-bar laikyti savo uždavinį at-likusi. ALTos pastangomis ir atsiekimais galima džiaug-tis. Žiūrėsime, kokia bus jos nutarimų kryptis.

Reikia manyti, kad Bend-ras Amerikos Lietuvių Šal-pos Fondas (BALFas) bus reikalingas ir ateityje, jo veikla su nepriklausomybe nepasibaigė. Kaip netolimo je praeityje buvo šelpiami Punsko lietuviai (jau nekal-bant apie siuntinius į oku-puotą Lietuvą ar II-o Pasau-linio Karo pabėgėlius Vo-kietijoje ir Austrijoje), pana-šios paramos reikės Lietu-vos žmonėms.

Pabaigai

Tik pagalvokime: jauni-mo organizacijos – ateiti-ninkai ir skautai (skautai dabar jau galės atsirišti ilgai nešiotą Tėvynės mazgelį), spauda, religinės brolijos (pranciškonai, marijonai, Putnamas, jėzuitai, gal net Chicagos kazimierietės), Ka talikų Religinė Šalpa, įvai-rūs visuomeniniai sambū-riai, dar gyvuojančios poli-tinės grupuotės bendrai de-rinsis prie Lietuvoje atsikū-rusių panašių organizacijų arba susikaups tarnybai išei-vijoje. Archyvai bei vertin-gesni meno bei mokslo rin-kiniai galės keliauti į Lietu-vą, jei tik pajėgsime jų per-siuntimo išlaidas apmokėti.

Grįžtant prie pinigų, stab-telėkime prie tos dviejų mili-jonų TFO ir vieno milijono LFO sumų. Išėivijos mąstu matuojant, tai rekordinės sumos, kantriai rinktos per ilgus, tamsius dešimtme-čius. Išėivijoje milijoniniai fondai juk nedegsta kaip

Vilniaus lietuviai džiūgauja, kad ten buvo nuversta Lenino statula.

Ed. Šulaičio nuotr.

grybai po lietaus. Ar Lie-tuvai savo dydžiu tie trys milijonai bus reikšmingi? Reikia turbūt daryti išvadą, kad, sakykime, Lietuvos valstybinio biudžeto apimtyje, trys milijonai dolerių nebus daug. Aišku, kiekvie-nas doleris Lietuvos reika-lams yra svarbus, tačiau ben-drųjų išteklių balanse – trys milijonai, tai lašas jūroje. Už tris milijonus daug žiba-lo nenupirksi (tik apie 150,000 statinelių). Išėi-vijai tai liūdnoka išvada, ska-tinanti rūpintis, kad tie pini-gai būtų produktingai – kaip kokia investicija Lietuvos ateičiai – panaudoti. Reikia tikėtis, kad Lietuva supras, jog čia negyvenome aukso kasyklose, kad šių fondų įnašus tinkamai įvertins.

Taigi, išvadoje, mūsų iš-ėivijos organizuota aplinka keisis. Atėjo ne tik organi-zacinio, bet ir finansinio at-siskaitymo metas. Kažin ar atsiras platesnės apimties emigracija iš Lietuvos į Ameriką? Kokia būtų jos įtaka?

Pripažinkime, kad prigy-venome labai įdomų visuo-meninės buities laikotarpį. Ne tik įdomų, bet ir džiugų. Taip, žengiame per džiugų

RASA RASTAUSKIENĖ

(Atkelta iš 6 psl.)

Pokalbius baigus, buvo su-giedotų Lietuvos himnas.

Viešnią apdovanojo ALT S-gos Daytona Beach skyriaus valdyba ir Daytona Beach Lietuvių klubas po 100, – dol. dovanomis. Gi susibūrimo dalyviai, svei-kindami Rasą Rastauskienę, nepašykštėjo įteikti ir savas asmenines pinigines dova-nėles.

Reikia pripažinti, kad Lietuvos AT parlamentare Rasa Rastauskienė, tik 33-jų metų amžiaus, turi ypatin-gus politinius gabumus, kal-ba drąsiai, atvirai ir labai iš-mintingai. Tai rodo, kad ji tikrai buvo vertai išrinkta ir į Aukščiausiąją Tarybą.

Ačiū Vytautui Abraičiui ir kitiems skyriaus valdybos nariams už suorganizavimą šio naudingo pokalbio su viešnia, ačiū dr. Povilui Švarcui, ALT S-gos pirmi-ninkui, lydėjusiam viešnią ir

laikotarpį – LIETUVAI
NEPRIKLAUSOMYBĖ
ATGAVUS!

perdavusiam mums ir Tauti-nės Sąjungos sveikinimus, o ypatingai ačiū mielai ištiki-mai tėvynės dukrai Rasai Rastauskienei už praneši-mus.

KORPI NEO-LITHUANIA KNYGA

Nauja Korp. Neo-Lith-uania knyga greitai laiku bus atiduota spausdinti. Korp. Vyriausioji Valdyba išsiun-tinėjo visiems korporantams aplinkraštį su knygos apra-šymu prašydama paremti knygos išleidimą tampant garbės prenumeratoriumi su 100. – dol. auka ir rėmėju su 50. – dol. auka.

Keliolika korporantų at-siliepė, ačiū jiems, bet kur visi kiti? Neturėtų likti abe-jingi korporantai tokiam di-deliui darbui, kurį apsiėmė atlikti Redakcinė kolegija ir Vyr. Valdyba. Knyga bus apie 400 puslapių, gausiai iliustruota, apimanti ne tik visą Korp. Neo-Lithuania veiklą, bet taip pat apibudi-nanti ir kitas broliškas tauti-nes korporacijas.

Jūsų aukos įgalins knygą pasiųsti ir korporantams Lie-tuvoje. Su nekantrumu to jie laukia, nes pirmosios knygos laida yra pasibaigu-si, kurios vos pora egzem-pliorių buvo nugabenta į tė-vynę.

Tai yra paskutinis primi-nimas ir paraginimas užsi-prenumeruoti knygą su 100. – ar 50. – dol. auka. Visi garbės prenumeratoriai ir rėmėjai bus knygoje atžy-mėti.

Taigi prašome nedelsiant rašyti čekius – Korp. Neo-Lithuania knyga – ir pasiųs-ti Vaclovui Mažeikai – 519 N. Halien Terr. Park Ridge, Il. 60068.

Korp. Neo-Lithuania
Vyriausioji Valdyba

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE

FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home 2533 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 1-(312)-476-2345 Hills Funeral Home 10201 South Roberts Road Palos Hills, Illinois 60465 708-430-4455 Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345 ANTHONY B. PETKUS DONALD A. PETKUS	Petkus Funeral Home 1410 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-863-2108 Petkus-Butkus Funeral Home 1446 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-652-1003 DONALD M. PETKUS LAWRENCE C. GASUNAS
---	--

A.P.P.L.E. PASKAITININKŲ ĮSPŪDŽIAI

Regina M. Petrauskienė

American Professional Partnership for Lithuanian Education paskaitininkai dalyvavo Vilniuje esančio Mokytojų Kvalifikacijos Instituto rengiamame seminare.

Visi šiltai sutikti, seminaro atidarymo metu juostom apjuosti, entuziastiškai kibo į darbą. Šių metų seminaro kryptis linko į mokyklų administracijos, ypačingosios pedagogikos, anglų kalbos dėstymo metodus. Buvo susidomėjimas psichologijos ir socialinių mokslų pedagogika.

Jau nuo 9:00 v. ryto, didžiojoje aktų salėje, vyko bendros paskaitos. Visi paskaitininkai, užsiregistravę seminaro dalyviai, administratoriai ir svečiai domėjosi intriguojančiom idėjom. Labai lanksčiai ir gambiai šias paskaitas vertė kalbų specialistė Aldona Mogenytė – Walker, Gita Kupčinskienė ir kiti iš Amerikos atvykę lietuviai.

Ypatingai šiltai ir įdomiai skaitė paskaitas mūsų amerikiečiai prof. Dr. Slayton, Jim Lane, Dr. Susan Andersen and Carol Sperry. Gausūs klausytojai girdėjo apie mokymo psichologinius pagrindus ir metodus, asmenybės skirtumus, intelektualinį priėjimą prie mokinio, jam pagarbą ir jo vertinimą. Informacija apie komunikacijos pagrindinius elementus ir įvairias teorijas atskleidė naujus kelius žinių perdavimui.

Dienotvarkė leido pasirinkti ne tik specialių sriautų paskaitininkus, bet ir laisvai prieinamas paskaitas įvairių šakų, kurios klausytojus domino. Paskaitos truko nuo vienos iki dviejų valandų, su diskusijų pogrupiais

sudarytais iš įvairių šakų klausytojų. Tokiu būdu dauguma galėjo susipažinti su savo mokslo šakos kolegomis ir taip pat kitų šakų specialistais iš visos Lietuvos mokyklų. Klausytojai buvo drąsinami viešai išreikšti nuomones, diskutuoti rūpimais klausimais, organizuoti reakcines pogrupes, aktyviai įsitraukti į paskaitų eigą.

Danguolė Vodopalienė apibūdino Amerikos mokyklų sistemas ir paauglių teises. Jos profesinė teisinė patirtis buvo labai naudinga vedant tos srities diskusijas ir verčiant soc. mokslininkų paskaitas į lietuvių kalbą.

Apie pristatymą istorijos, geografijos, socialinių mokslų medžiagos, gyvai aiškino Dr. Slayton, Jim Lane, ir Gerald Knight. Jie pristatė užsiėmimų programas ir pratimus, kuriuos jau nimas mėgsta ir jais naudojamiesi lengviau pajėgia įsišmonėti ir prisiminti teikia ma medžiaga.

Buvo įdomūs momentas, kada Jim Lane didžiai grūpei skaitomaj pakaitoj apie dešinės ir kairės smegenų pusės vadovaujamas asmenybės, surado kad apie 80% klausytojų buvo vadovaujami dešinės pusės. Jis tai paaiškino lietuvių jautrumu gamtai, grožiui ir dainai. Šie žmonės, sakoma, yra spontaniškai, mažiau supančioti taisyklių, ir kūribingi piliečiai. Kai kurie mūsų paskaitininkai pasijuto namie, suradę savo asmenybės teisėtą šaknis ir šaltinį.

Uoliai paruoštas paskaitas apie ypatingos pedagogikos pritaikymą jaunuoliams turintiems mokymosi problemų dėl įvairių sutrikimų, skaitė Jūratė Kriokytė

Įtemptos diskusijos Mokytojų Kvalifikacijų Institute. Iš kairės: Dr. Rimas Petrauskas, Violeta Gedgaudienė, Irena Gedrienė, Vida Lanytė – Anton.

– Stirbienė, Irena Gedrienė, Laura Mačiukaitė, Dr. Rimas Petrauskas, Dr. Sigita Ramanauskienė. Kiekvienas šią sritį gvildeno iš kiek skirtingos profesinės patirties ir tai sudarė pilnesnį bendrą supratimą taip reikiamų įgūdžių auginimui.

Anglų kalbos mokymo metodiką dėstė Jadvyga Kuncaitienė, iliustruodama savo paskaitas video juostomis. Ji buvo atvežusi aparatūrą, kuri leido įvairių ša-

lių gaminimo juostomis naudotis, tad jos duosnumu buvo ir kitų paskaitininkų programos praturtintos. Violeta Gedgaudienė ir Julius Vėblaitis suįdomino klausytojus moderniais kalbų dėstymo metodais. Visi minėti paskaitininkai vedė diskusijų pogrupes jau vėlokais pavakariais. Buvo galima laisvai diskutuoti rūpimais klausimais įvairių šakų specialistų tarpe.

*

NEW YORKAS ATISISVEIKINA SU VASARA

Newjorkiečiai džiaugiasi, kad pagaliau vasara eina prie pabaigos. Jie turi pagrindo džiaugtis, nes šios vasaros karščiai juos gero-kai vargino. Turėjo iškęti virš 40 dienų, kada temperatūra viršijo 90 F laipsnių! Todėl ir lietuviškoji visuomeninė ir kultūrinė veikla, nors karščių metu visai nebuvo sustojusi, bet buvo sulėtėjusi. Dabar, karščiams vadeles kiek atleidus, o ypatingai dėl vėliausių politinių įvykių vėl pradeda įsisiūbuoti.

37 PRIPAŽINIMAS

Amerikos pripažinimas Lietuvai de facto buvo at-

švęstas "Baltijos" restorane. Telefono pagalba į lietuvišką "Baltijos" restoraną, rugsėjo 2 d., susirinko apie šimtas lietuvių. Čia taip pat, buvo atvykę ir vietinės amerikiečių spaudos ir televizijos reporteriai. Per daug didelio entuzijazmo nesijautė. Mat, belaukiant 37 numerio, entuzijazmas buvo gero-kai išblėsęs. Tik kai kuriems ta diena buvo džiaugsmo šventė, bet daug kas galvojo kitaip. Jiems atrodė, kad gerai būtų buvę, jei mes savo džiaugsmą būtume išreiškę kada mus "atrado" Islandija, Kanada ir visos kitos didžiosios Vakarų valstybės nelaukiant numerio 37.

Vis dėlto tą dieną "Baltijoje", net ir Tautos himną giedant, neiškętusios šampāno bonkos poškėdė.

Trumpai kalbėjo Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis ir LKR Šalpos direktorė Marian Skabeikienė. Akordijonu pritariant Romui Keziui buvo padainuota keletas dainų.

Vakarinėse žiniose, tą 37 "atradinimą" švenčiant rodė beveik visi TV kanalai. Sekančią dieną apie tai skaitėme ir vietinėje amerikiečių spaudoje.

SUSITINKAME SU LIETUVOS PREZIDENTU

Į New Yorką atvykęs Auksčiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Lands-

bergis dalyvavo istorinėje dienoje, kada Lietuva buvo priimta į Jungtinių Tautų šeimą. Ten pasakė kalbą, o grįždamas atgal į Lietuvą, spėjo susitikti ir su New Yorko lietuviais.

Rugsėjo 18 dieną su Lietuvos A.T. pirmininku Vytautu Landsbergiu susitikti, Kultūros Židinyje, Brooklyne, NY., susirinko apie 400 asmenų. Belaukiant svečio kalbėjo naujai paskirtas Lietuvos ambasadorius prie JAV Stasys Lozoraitis.

Susitikimo pobūviui vadovavo ir sveikinimo kalbą pasakė lietuviškosios radio laidos "Laisvės Žiburys" vedėjas Romas Kezys.

Kalbą pasakė ir Lietuvos A.T. pirmininkas Vytautas Landsbergis. Jis savo kalbą užbaigė šiais žodžiais: "Kviečiu jus visus į bendrą darbą, šventą darbą, dėl visų mūsų Lietuvos".

Vytautui Landsbergiui gėlių puokštę įteikė Gintė Damušytė. Sugiedojus Tautos himną ir Ilgiausių metų, maldą sukalbėjo kun. Kazimieras Pugevičius. Visi susitikimo pobūvyje dalyvavę pasisveikino. Sveikinusius pristatė Rasa Razgaitienė.

A.T. pirmininką Vytautą Landsbergį iš salės išlydint dainuota "Augo kieme klevelis".

Susitikimo pobūvį rengė LKR Šalpa ir LIC.

VILJA

New Yorko vyr. skaucijų židinys "Vilija", šiais metais švenčia veiklos 25 metų sukaktį. Ta proga, rugsėjo 29 d., sekmadienį, Kultūros Židinyje, Brooklyne, NY., ruošiamas spektaklis. Programoje satyros "Šėpos" teatro aktoriai.

Židinio "Vilija" pirmininkė yra vyr. skautė Aldona Žukienė. p. palys

GREEN CARD LOTTERY
40,000 AVAILABLE FOR 1992
CALL NOW
TOLL FREE: 1-800-767-5906

(30-38)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Atidarant svarstybas Vilniuje A.P.P.L.E. paskaitininkai papuošti lietuviškomis juostomis. Iš kairės: Dr. Rimas Petrauskas (Toronto), Dr. Paul Slayton (Virginia), Julius Vėblaitis (New Jersey), Carol Sperry (Cambridge), Dr. Aldona Mogenytė – Walker (Chicago), Rita Balytė (Cleveland), Marija Goštautienė (Boston), Dr. Susan Anderson (Orlando).

Leno Vasausko nuotr.

PATARIMAI LANDSBERGIUI

Vladas Vijeikis

Mudu su Florijonu esame geri draugai. Tai visi žino. Mudu jungia daug gerų savybių. Apie blogąsias abudu santūriai nutylime. Viena iš gerųjų savybių: mu dviejų patriotizmas. Visą savo gyvenimą sielojamės savo tėvų žemės likimu. La bai daug prikalbėjome ir pri svarstėme ką reikia daryti, kad atgautume nepriklausomybę. Ir su plakatais vaikščiojome ir visur šaukėme, kad Lietuva turi būti laisva. Nemažai ir įvairių patarimų ir projektų turėjome, kuriuos skelbėme visiems, kurie klausė ar neklausė. O Lietuva ėmė ir išsilaisvino be mūsų gerų patarimų. Mu du šventai įsitikinę, kad tas būtų daug greičiau atsitikę, jeigu būtų mūsų paklausę. Bet tai jau istorija. Kaip gudragalviai sako: tai jau vanduo po tiltu.

Bet dabar iškilo nauji klausimai, naujos problemos, kurias spręsti mudu su Florijonu esame pasiryžę. Apie tai kalbame nuolat susitikdami. Taigi, aną dieną klausiu Florijoną:

– Ką tu manai Landsbergis turi dabar daryti?

– Pirmiausia sutvarkyti išeinamąsias vietas. Baisenybė. Net popierio nėra. Gerai, kad dar rublis tokios menkos vertės.

– Tai tu rublį... pasibaisėjau.

– O ką darysi?

Norom nenorom reikėjo sutikti su Florijonu, nes jis rūpinosi tikrai buitiskais reikalais. Apie tai girdėjau ir iš kitų.

– Florijonai, nemanau, kad čia būtų vienintelis tavo patarimas.

– Žinoma, kad ne. Aš, buvęs gaisrininkas Lietuvoje, bet ne tų vietų prižiūrėtojas. Patarčiau Landsbergiui gerai pakedenti savo padėjėjus. Matai, kas Gorbačioviui atsitiko? Geriausi jo sėbrai norėjo jam koją pakišti. Ir taip pakišti, kad jis į grabą įkristų. Raisą nugazdino.

– O kaip kultūrinė sritis? Ar tavęs nedomina?

– O kaipgi. Čia Landsbergis turi gerai pasijoti per sietą visus prisimetėlius, kurie dabar pasinėšė enciklopedijas perrašinėti, spaudą tvarkyti. Jau nekalbant apie televiziją ir radiją. Reikia gerai pasidaruoti, kad avies kailį nuo vilko nuvilktų. Taip pat per daug biurokratų, dainininkų, šokėjų, muzikantų, poetų, rašytojų, menininkų. Geroką dalį jų

reikia išvaryti bulvių kasti ar kitus naudingus darbus dirbti. Ten darbininkų trūksta.

– Florijonai tu žiaurus. Kaip dabar koks baltarankis bulves kasinėš?

– O iš kur jie atėjo? Iš kaimo. Tegul grįžta, kur jų senoliai juos šaukia pasiilgę. Iš praeities stiprybę semiam. ryktelejo Florijonas.

Supratau, kad pokalbis žygiuoja karštesne kryptimi, tad bandžiau nukreipti į poziją.

– O ką daryti su Salomėja Nerim, kuri dabar Karo muziejaus sodelyje palaidota? Aprimęs Florijonas dar ramiau atsakė:

Iškasti iš Muziejaus patvorio ir palaidoti į kitą patvorį su Burokevičium, Jar-malavičium ir kitais.

– Florijonai, pasiutai. Burokevičius ir kiti dar gyvi.

– Gyvi lavonai, – pareiškė Florijonas. Reikia pastatyti mažą namelį šalia Salomėjos Neries ir apgyvendinti. Matai, koks aš hu maniškas. Aš nesakau, kad juos reikia palaidoti.

– O kaip su tais Amerikos lietuviais, kurie užsigeis grįžti į savo žemę?

– Girdėjau pusšimtį metų vykusias deklamacijas apie grįžimą. Ir netik deklamavo, bet ir dainavo. Dabar nebegirdžiu tokių balsų. Bet bus vienas kitas, kuris grįž. Su tais Landsbergis turės didesnę vargą negu su Burokevičium ir jo sėbrais. Aš jam patarčiau įsteigti specialias krautuves, taip kaip Amerikoje. Jis buvo, matė, tad žino, kaip Supermarketai atrodo. Mūsų leidukės nepratusios eilėje stovėti. Parūpinti prancūziškų kvėpalų, įvairių kosmetikų, minko kailių ir dar kitų moterims būtinų dalykų. Apie tai tu geriau Florijonienei paklausk. Ji tau pateiks sąrašą. Gali užtrukti kokį mėnesį, bet bus pilnas sąrašas.

– O kaip apie vyrus?

– Vyrai nereiklūs. Išgert ir labai biauariais laikais buvo. Bet dėl moterų ir vyrų lygybės turėčiau Landsbergiui patarimą. Būdamas Lietuvoje pastebėjau, kad moteris dirba prie cemento maišymo, gatves šluoja, duo bes kasa. O vyrai restoranuose valgius padavinėja. Šita lygybė, atvirai kalbant, man patinka. Bet mūsų moterys, persikėlusios į Lietuvą, ims šiauštis. Kabinsis Landsbergiui į plaukus. Jos nepratusios cemento maišy-

Dalis dalyvių laukia žymenų išdalavimo, 1991 m. Š.A. Pabaltiečių ir Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybėse, įvykusiose š.m. rugsėjo 14-15 d.d., Parmoje, Ohio.

PLAUKYMO PIRMENYBĖS

1991 m. Siaurės Amerikos pabaltiečių plaukymo pirmenybės įvyks 1991 m. lapkričio 3 d., Trinity Recreation Centre, 155 Crawford St., Toronto, Ont. (tarp

ti ir gatvių šluoti. Ims vaikščioti su plakatais ir nepriklausomybės nuotakas gaudinti. Čia Landsbergis turėtų ką nors daryti. Jeigu jis dar ir šią problemą išspręs, jis bus genijus.

Mes su Florijonu dar daug problemų svarstėme, bet nutarėme, kad visų klafsimų neišspręsimė. Ir tai buvo mūsų geriausia išvada. Bathurst ir Ossington gat-

vių, įvažiavimas iš Queen St.). Vykdo – Toronto Estų Plaukymo Klubas.

Varžybu pradžia – 9:30 AM. Registracija – apšilimas nuo 9:00 AM.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: Vyrų ir moterų (15 m. ir vyresnių), Senjorų – virš 24 m., Jaunių ir mergaičių – (13-14 m.), Jau nių ir mergaičių – (11-12 m.), Jaunių ir mergaičių – (9-10 m.), Berniukų bei mergaičių – (8 m. ir jaun.)

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Amžiaus klasifikacija nustatoma pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Dalyvių registracija š.m. lapkričio 1 d., pas PSF-jos Plaukymo Komiteto vadovę: Mrs. Mai Kreem, 618 Davenport Rd., Toronto, Ont. M5R 1K9. Tel. (416) 924-6028.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių.

Smulkios informacijos pranešta visiems sporto klubams. Klubams nepriklausą plaukikai dėl informacijų gali kreiptis į bet kurį sporto klubą ar tiesiai į Mrs. Kreem.

Visi lietuvių sporto vietnetai ir pavieniai plaukikai skatinami šiose varžybose skaitlingai dalyvauti. Lietuvių dalyvavimą koordinuos Kazys Šapočkinas (416) 239-7562.

“TORVIL” LTD.
FORMERLY L&J CANADIAN-EUROPEAN EXP-IMP. CO.

PARCELS SERVICE

**NEW LOWEST PRICES
DOOR TO DOOR DELIVERY**

- ▶ **PARCELS PACKED BY CUSTOMER** (*New and Used Clothing*)
(min. 5kg/12Lbs., no max. limit)
- ▶ **STANDARD FOOD PARCELS** (*regular delivery*)
- ▶ **EXPRESS FOOD PARCELS** (*14 days delivery*)
- ▶ **MONEY** (*hand to hand delivery*)
 - regular (4 weeks)
 - express (7 business days)
- ▶ **DELIVERY OF DRUGS AVAILABLE WITH DOCTOR'S PRESCRIPTION**
- ▶ **MEDICAL INSURANCE FOR VISITORS** (*Canada only*)
- ▶ **INVITATIONS FOR VISITORS**
- ▶ **SALE OF RUSSIAN CARS** *Lowest prices - 3 weeks delivery*
(*Volga, Lada, Samara, Moskvich, Tavria, Niva*).

COMING SOON “AIR CARGO”

CANADA

Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit #7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel: (416) 798-3320
Fax: (416) 798-3321

Branch
TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel: (416) 534-3860
Fax: (416) 533-4910

U.S.A.

LITHUANIA
LATVIA
ESTONIA
UKRAINE
BYELORUSSIA
MOLDAVIA
ARMENIA
GEORGIA
LENINGRAD
MOSCOW

Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, Ill. 60622
Tel: (312) 278-5258
Fax: (312) 278-0875

Branch
R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway
Buffalo, N.Y. 14212
Tel / Fax: (716) 894-9880
ACCEPT PARCELS BY UPS

LABAS! LITHUANIAN HOTLINE

Ačiū už begalinę kantrybę, neįtikėtiną
vienybę ir kančias siekiant laisvės

Pranė Šlutienė

"LITHUANIAN HOTLINE" įsisteigė 1990 m. kovo 25 d., kada visi lietuviai laukė patvirtintų žinių apie Lietuvos padėtį, o didieji veiksniai nerado reikalo organizuoti demonstracijas ar aiškiai pasipriešinti prieš kongresmenus bei senatorius, kurie balsavo prieš nepriklausomos Lietuvos pripažinimą ir JAV-jų ambasadoriaus paskyrimą Lietuvai.

Nuo pat 1990 m. kovo 11-tos dienos mūsų visuomenė troško tikslų žinių, bet nebuvo ko paklausti. To paties ieškojo ir Amerikos žurnalistai, kurie skambino į lietuvių įstaigas teirautis apie Lietuvą. Atsiradus būtinam reikalui rinkti žinias ir informuoti spaudą bei visuomenę, 1990 m. kovo 25 d. Gulbinų namuose, Palos Parke susirinko 14 asmenų aptarti atieties darbus.

Be Rimo ir Audronės Gulbinų dalyvavo: Algis Augaitis, Algis Gudėnas, Dalia Januškienė, Vytas Januškis, Sylvia Krumplienė, Valentinas Krumpelis, Jurgis Lendraitis, Viligailė Lendraitienė, Eglė Paulikenė, Jurgis Riškus, Pranė Šlutienė, ir Kęstutis Sušinskas.

Tenai buvo nutarta skubiai suorganizuoti demonstracijas, kad atkreipus viso laisvo pasaulio dėmesį į Lietuvos atsišaukimą, į pasaulio tautas pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Taip pat buvo nutarta įsteigti raštinę, gauti telefono numerį ir pradėti telefoninį "network" (susijimo tinklą).

"Lithuanian Hotline" neturėjo formalios valdybos, visi pasiskirstė pareigomis ir sekantį rytą prasidėjo skubus ir didelis darbas.

Jau 1990 m. kovo 30 d. įvyko pirmosios demonstracijos, suorganizuotos per tris dienas, atkreipusios amerikiečių masinių informacijos priemonių dėmesį.

"Lithuanian Hotline" telefono numeris pasklido per visas JAV-jas. Nuo ankstyvo ryto iki vidurnakčio kreipėsi prašydami tikslų žinių apie Lietuvą. Telefaksas dirbo be sustojimo, o amerikiečių televizijos stotys filmavo visą veiklą.

"Lithuanian Hotline" steigėjai dėkoja Pasaulio Lietuvių centrui už visos raštinės priglaidimą. Padėka priklauso ir Illinois Bell Telefono Co. už šešių telefono aparatų įvedimą per vieną dieną už pusę normalios

kainos.

Dėkui ir savanoriams, jauniems ir pensininkams, kurie prisidėjo prie raštinės darbų ir telefono atsakinėjimo.

"Lithuanian Hotline" steigėjai, pasikeisdami darbo raštinėje, tikrindami ir patvirtindami žinias, paremtas faktais, ne kalbomis.

"Lithuanian Hotline" dėkoja VLIKui, ALTui ir JAV Lietuvių Bendruomenei, kurios rėmė šį būtiną darbą. Ačiū Jonui Bobeliui (VLIKas), Daivai Meilienei ir Valdemarui Šadauskui (ALTas), ir Linui Norušui (JAV Lietuvių Bendruomenė), su kuriais buvo lengva susitarti ir pasitarti. Didelė padėka Lietuvos Vyčiams bei jų vadovams ir visai lietuviškai visuomenei, – visus mus sujungė vienas bendras žodis, vienas bendras tikslas LIETUVA—NEPRIKLAUSOMA LIETUVA.

Dėkojame visiems, kurie prisidėjo pinigėmis aukomis, be kurių nebūtume išarę tą kietą žemę tiesomis vagomis į nepriklausomybę.

Dėkui lietuvių radijoms ir laikraščiams už skelbimus ir pranešimus, ir visiems, kurie mus rėmė materialiai ir moraliai.

Manydami, kad "Lithuanian Hotline" darbas pasibaigė, uždarome savo raštinę, sveikindami visus lietuvius su pripažinta nepri-

Clevelando LSK Žaibo jaunosiojo prieauglio lengvatletai, dalyvavę 1991 m. Š.A. Pabaltiečių ir lietuvių pirmenybėse š.m. rugsėjo 14-15 d.d. Parmoje, Ohio. Su skrybėle Algirdas Bielskus, treneris.

klausomybę, su priėmimu į Jungtines Tautas, su naujais paskirtais ambasadoriaus gerb. A. Simučiu, ir gerb. St. Lozoraičiu. Gi didžiausias sveikinimas eina broliams lietuviams Lietuvoje už begalinę kantrybę, neįtikėtiną vienybę, ir kančias siekiant laisvės!

"Lithuanian Hotline" nariai 1990 m. balandžio mėn. įsteigė "Lithuanian Mercy Lift", kurio administratorė šiuo metu yra Birutė Augaitienė. Sakome nuoširdų ačiū Rasai Lakas už sekmingą administracinį darbą per pereitus metus. Rasa darbo reikalais persikėlė į kitą valstiją.

Tikimės, kad "Lithuanian Mercy Lift" jau Amerikos valdžios pripažintas kaip geriausiai organizuotas vienetą vaistų persiuntimui į Lietuvą, susilauks visų lietuvių pritarimo ir paramos ateities darbuose.

Dar kartą visiems – mažiems ir dideliems – visiems lietuviams didelis AČIŲ.

LITERATŪROS VAKARAS SU RAŠYTOJU R. GAVELIU Žinios iš Bostono

Rugsėjo 26 d. vakare Lietuvių Piliečių Klubo užkandinėje įvyko susitikimas su rašytoju–prozininku Richardu Gaveliu. R. Gavelis atvyko į Chicagą rugsėjo pradžioje Santaros – Šviesos kvietimu ir dalyvavo su paskaitomis suvažiavime, kaip jaunos lietuvių rašytojų generacijos ir PEN klubo atstovas. Bostono lietuvių lietratūros skaitytojų būriui savo kolegą iš Lietuvos pristatė lietuvių skyriaus PEN klubo narys, meno literatas Stasys Goštautas.

R. Gavelis skaitė paskaitą, kurią buvo parengęs Chicagos auditorijai, apie "rašytojo moralės principus valstybinės cenzūros ir laisvėjančios visuomenės sąlygomis. Ir taip pat ištraukas iš dviejų paskutinių romanų: "Jaunojo žmogaus memuarų" ir "Vilniaus pokerio". Pastarasis tapo žinomas kaip kontroversinis, pirmas erotinis romanas lietuvių literatūroje. Pabaigoje rašytojas atsakė į klausimus, pasidalino savo viešnagės įspūdžiais.

ŠEPOS TEATRO SPEKTAKLIS

Šiltai ir sėkmingai Bostone praėjo Šepos Teatro vaidinimas. Geros reklamos išdavoje rugsėjo 21 d. popietę į Piliečių Klubą salę susirinko arti 200 asmenų, kurių gyva reakcija, juokas ir plojimai bylojo apie didelį žiūrovų susidomėjimą Šepoje (spintoje) vykusiu veiksmu.

Lietuvos politinių įvykių aktualumas, groteskas, humoras, taiklūs politikų portretai iš esmės nulėmė spektaklio sėkmę. Kai kurie teksto neaiškumai ar nepažįstamų publikai veikėjų dia logai liko nereikšmingi ir neatsiliepė bendram politinio teatro sutikimui bei įvertinimui.

Renginį paruošė Bosto-

no Tautinės Sąjungos Skyriaus Kultūrinis Subatvakaris, ats. Zita Krukonienė.

RENGINIAI

Spalio 19., šeštadienį, 7:30 v.v. Lietuvių Piliečių Klubą salėje įvyks koncertas, kuriame solistė iš Lietuvos Danutė Grauslytė (mezzosopranas) atliks operų arijas. Akomponuos Daiva De Sa Pereira. Rengia Bostono Aukštesniosios lietuvinistinės mokyklos tėvų komitetas. Po koncerto bus proga pasivaikinti ir pabendrauti. Įėjimo auka 10 dol.

Spalio 20, sekmadienį, 3 val. p.p. Lietuvių Piliečių Klubą salėje bus Tautodailės Instituto skyriaus (pirm. Saulė Šatienė) kultūrinė popietė. Įvyks prof. Petro Vaškio iš Philadelphiaus keramikos paroda. Dalyvaus New Yorko aktorius Arūnas Čiuberkis, bendradarbiavęs su Vilniaus Jaunimo Teatru. L.Ž.

PAPIGINTOMIS KAINOMIS

MAISTO rinkiniai: 55 svarų, 30 svarų. 15 svarų: mėsa, dešra, sūris, aliejus, cukrus, kava, riešutai, kruopos ir kt. MĖSOS gaminiai: 22 svarų, 13 svarų–dešros, palendvica ir kt. Kainos nuo \$50. – iki \$90. – dol. Kreipkitės – suteiksim smulkesnę informaciją.

TRANSPAK,

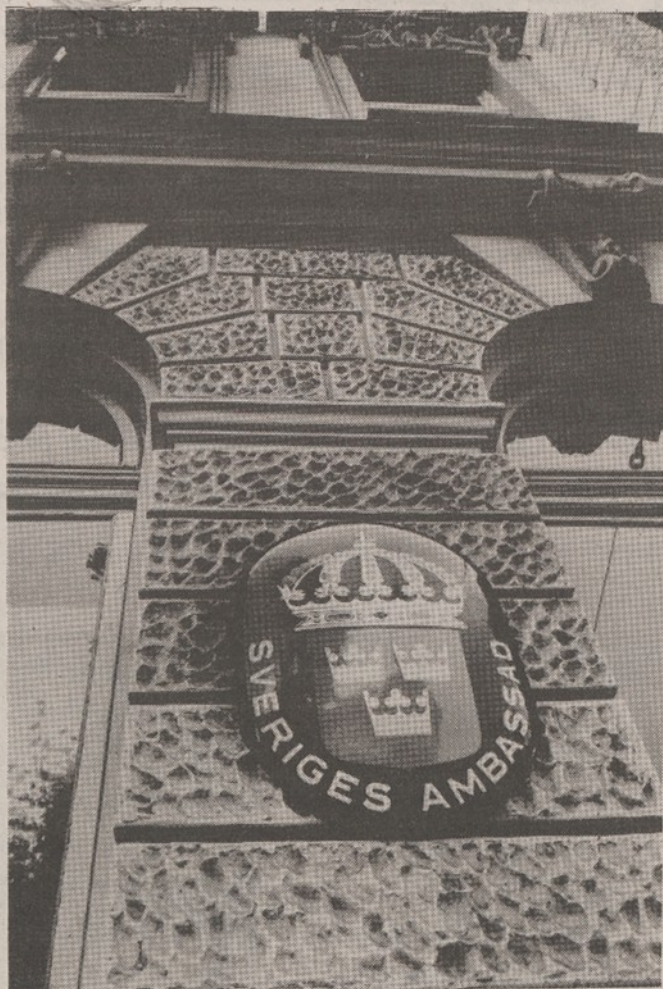
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

PARDUODAMAS SKLYPAS ANT EŽERO KRANTO

Tik 45 min. kelio nuo Clevelando, prie dirbtinio ežero Mont Mere Lake.

Žuvingas ežeras, smagus mažiems laivukams.

Apylinkės labai ramios ir gražios. Kaina – 12.000 dol. Kreiptis į Juožą Kijauską (31-35) tel: 289-7504

Po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo Vilniuje, Jogailos gatvėje Nr. 10 tuoj įsikūrė Švedijos ambasada. Naujas ambasadorius Larsas Magnusonas A.T. prezidiumui įteikė Švedijos valstybės įgaliojimus.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

CLEVELANDE ir Apylinkėse

NAUJA VAIKŲ GYDYTOJA

ican Universities and Colleges, 1984.

Rita, kuri pasilaiko savo mergautinę pavardę profesiniame gyvenime, gyvenama Clevelande buvo aktyvi lietuvių jaunimo sąjungos narė. Veikli ateitininkė, kan klininkė, Dainavos jaunimo stovyklos vadovė ir mokytoja lituanistinėje Šv. Kazimiero mokykloje.

Ritos vyras Tomas Campbell dirba mokslinį darbą Ohio Valstybiniame Universitete. Tomas gavo magistro laipsnį Cleveland'o Valstybiniame Universitete, biologijos daktarata įsigijo Toledo Universitete. Vėliau gilino studijas biomedicinoje John Hopkins ligoninėje, Baltimorėje. Rita ir Tomas augina pusantrų metų dukrą Emily, kuri išblaško jų profesinę galvoseną ir sudaro šiltą šeimos atmosferą.

Romas, vyriausias Ritos brolis, gavęs Ph. D. Massachusetts Institute of Technology, tris metus chemijos žinias gilino Harvard'o Universitete. Nuo 1988 m. rudens Romas dėsto chemijos fakultete ir dirba mokslinį darbą McGill Universitete, Montrealyje.

Andrius, apvainikavęs savo studijas daktarato laipsniu Cleveland'o valstybiniame

me Universityte, post-doktor programą atliko pas žinomą ląstelių augimo tyrinėtoją dr. John Cooper Fred Hutchison Cancer Institute, Seattle, Washington. Andrius su žmona Lione (Bradūnaite) ir dukra Aista gyvena Denver, Colorado ir yra mokslinių tyrimų klinikinės chemijos laboratorijos vedėjas. Šioje laboratorijoje dirba jaunas mokslininkas iš Vilniaus, kurį Andrius išsikvietė ir sudarė jam darbo sąlygas.

Sveikinimai ir linkėjimai jaunai gydytojai, jos šeimai ir visiems trims Kazlauskų vaikams, moksle atsiekiams daktarato laipsnius.

PENSININKAI PAGERBĖ ŽUVUSIUS

Clevelando lietuvių pensininkų klubo susirinkimas, įvykęs spalio mėn 2 d. Lietuvių namuose, buvo skirtas prisiminti ir pagerbti žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Susirinkimui pirmininkavo klubo pirm. Jurgis Malskis, sekretoriavo Jonas Citulis.

Susirinkimas pradėtas Lietuva brangi. J. Malskis perskaitė visų žuvusiųjų pavardes – 1991 m. sausio 13 d. ginant Televizijos bokštą ir Aukščiausios Tarybos rūmus, Vilniuje. O liepos mėn 31 d. nužudytus Medi-

Aldona Dargytė – Byskiewisc, Toronto Lietuvių dramos teatro "Aitvaras" vadovė, Clevelando lietuvių dienoje, Spalio 12 d. stato Vytauto Alanto 3 veiksmų dramą "Aukštadvaris". Dalyvaukime.

ninkuose ir pakvietė sustojus tylos minute juos pagerbti. Po to, susirinkusiems nariams pranešė, kad pensininkų klubo valdyba savo posėdyje nutarė žuvusių šeimoms, iš klubo kasos, skirti 1000 dol. auką. Pirmininkas prašė valdybos siūlymą patvirtinti. Susirinkime dalyvavo virš 100 na-

rių, ir valdybos siūlymą patvirtino. Pensininkų 1000 dolerių auka greit pasieks Lietuvą.

Ateityje klubas numatęs remti sunkiai sužeistus kovotojus, kuriais šiuo metu rūpinasi Lietuvos Raudonasis Kryžius. J.B.

• IŠ LIETUVOS PRANEŠAMA kad labai pabrangę vaistai. Ir dabar vaistinėse reikia už vaistus mokėti net 2 1/2 – 3 kartus brangiau.

TRANSPAK praneša
KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pristatomi į namus su **NUOLAIDA**. Specialus susitarimas. Rūbai, maistas, vaistai **BE MUITO**. Nuolaida galioja rugsėjo ir spalio mėnesiais. Taigi, paskubėkit. Iš kitur siųskite paštu arba UPS. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Klaipėdos "Uostamiesčio Muzikantų" ansamblio

KONCERTAS

Šeštadienį, spalio 26 d. 7:00 val.

Dievo Motinos parapijos auditorijoje

Bilietai kainos: 10 ir 5 dol.

Bilietai sekmadienį Dievo Motinos parapijos svetainėje arba pas Aukštuolį 481-9928 ir A. Stungienę 944-3669

JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba

(Nr. 38-39)

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą rūdiesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

"RUDENS ŽIEDAI"

MADŲ PARODA

1991, SPALIO 20 D. 4 VAL.

LIETUVIŲ NAMUOSE

Programa ir vaišės

Auką: \$8.00

Rengia vyr. skaučių židinys

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

481-6677

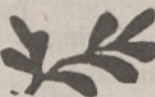
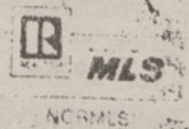
RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

DIRVA

IVYKIŲ KRONIKA

DIPL. ŠEFO LAIŠKAS

Atiduodamas pagarbą žuvusiems dėl Lietuvos nepriklausomybės, labai džiaugiuos sulaukęs dienos, kada Lietuva vėl pripažinta nepriklausoma valstybe ir greit taps pilnutiniu tarptautinės valstybių bendruomenės ir jos tarptautinių institucijų narys.

Šia proga prisimenu visų L.D.T. narių tvirtą patriotinę laikyseną Lietuvos bylos reikalais ir nuosirdų bendradarbiavimą su manimi tiek man būnant Paryžiuje 1938-1960 metais, tiek Washington'e einant Lietuvos Charge d'Affaires pareigas ir Lietuvos Diplomatinijos Šefo pareigas nuo 1983.XII. 24 d.

Nuosirdžiai visiems L.D.T. nariams dėkoju už gražią tarnybą Lietuvos laisvės bylos reikalais veiklą ir linkiu sėkmingai darbuotis Lietuvos labai Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės žinioje.

Jau 1990 metų gale, pasikalbėjime su Lietuvos U.R. Ministru p. A. Saudargu, kada jis lankėsi Paryžiuje, esu jam sakęs, kad Lietuvos Diplomatinijos Šefo pareigas laikau tik moraline man pareiga, kada veikia Lietuvos vyriausybė. Dabar laikau, kad mano pareigos kaip L.D.Š. yra galutinai baigtos ir šis laiškas yra mano atsisveikinimas su L.D.T. nariais, lydimas gražiausių atsiminimų apie Jus visus.

Su geriausiais linkėjimais ir pagarpa –

*Jūsų – Dr. Stasys –
Antanas Bačkis,
Igaliotas Ministras,
Buvęs L.D.Šefas.*

GERADARIS IR DIRVOS RĖMĖJAS

Kiekvienus metus John Kancevičius Dirvai padaro didelę staigmeną. Tai padarė ir šiemet rašydamas, kad ir už šiuos metus Dirvai siunčia 499 dolerius. Ir kai Dirva paprašo, kad jis atsiųstų bent savo nuotrauką, jis visai neatsiliepia. Ačiū už atsiminimą, ačiū už auką, sveikiausių ir ilgiausių metų!

NAUJOS DOVANOS

Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centras Chicagoje rugsėjo mėnesį susilaukė dviejų vertingų dovanų savo padaliniams.

Pasaulio Lietuvių Archyvas praturtėjo keliasdešimt metų apimančių Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų Sąjungos archyvu, kurį perleido sąjungos centro valdyba, vadovaujama pirmininkės Emilie B. Prose. Valdybos sekretorė Roma Kuprienė paruošė gausią medžiagą – viso 11 dėžių – perkėlimui į Jaunimo Centrą. Rinkinyje apima daugumą sąjungos dokumentų nuo jos įsikūrimo 1914 metais.

Žilevičiaus – Kreivėno Muzikologijos Archyvas, kuris irgi yra LTSC padalinys, gavo iš muziko Povilo Mielulio jo oratorijas "Jozua", "Atgaila" ir "Istatymdavystė" bei įvairių jo dainų ir giesmių gaidas.

Prof. dr. Jonas Račkauskas, Centro pirmininkas, bei Česlovas Grincevičius, PLA direktorius, ir Kazys Skaisgirys, Muzikologijos archyvo direktorius, džiaugiasi reikšmingomis dovanomis.

Prof. Račkauskas prašo tautiečių, kurie galėtų padovanoti Centrai lietuviškos veiklos ir parengimų plakatų bei Lietuvą liečiančių žemėlapių, tai padarytų šiuo metu. Dabar centre darbuojasi specialistė iš Lietuvos Istorijos ir Etnografijos Muziejaus, Rūta Subatniekienė, kuri kataloguoja LTSC žemėlapių ir plakatų rinkinį. Ji dubletus galėtų parsivežti į muziejų Vilniuje. (arza)

VIKINGAI VĖL ATPLAUKĖ

Trys vikingų laivų replikos – Gaia, Oseberg ir Saga Siglar atplaukė į Bostono uostą paminėti Leif Ericsono atvykimą 1000-aisiais metais į Šiaurės Amerikos krantą. Vikingų laivai aplankys – Newport, R.I. uostą rugsėjo 20 d.; New Yorko miesto South Street priplauką – rugsėjo 25 d.; Battery Parką, Newcastle, Del. – spalio 5 d. ir Georgetown

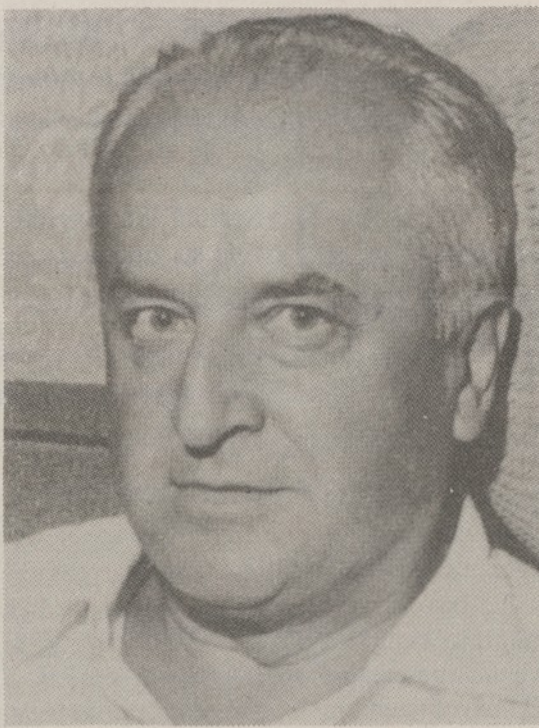
Ilgametei Tautinės Sąjungos narei

A.A.

DR. KSAVERAI ŽILINSKIENEI

mirus, jos dukterims VITAI, LIUSEI ir RITAI su šeimomis bei kitiems jos artimiesiems, giliai užuojautą reiškia

Tautinės Sąjungos Daytona Beach skyriaus valdyba ir nariai

A.A. PETRAS VAINIŪNAS

Rugpiučio 20 d. Deltonoj, Floridoj, mirė Petras Vainiūnas, prieš Antrąjį pasaulinį karą buvęs Nepriklausomos Lietuvos diplomatinio korpuso narys.

Velionis a.a. Petras Vainiūnas gimęs Odesoj, Rusijoje, liepos 26 d., 1907 m., lietuvių pabėgėlių šeimoj. Pirmajam karui pasibaigus velionis grįžo Lietuvon ir gyveno sesers a.a. Antaninos Vainiūnaitės-Kubertavičienės bute Kaune (ji buvo Kauno Valstybinio Teatro aktorė). Baigęs Kaune gimnaziją ir pradėjęs studijuoti svietimas kalbas, velionis gavo tarnybą Lietuvos pasiuntinyvė Berlyne. Ten,

uostą, Washington, D.C. – spalio 9 d. Ger.J.

A t n a u j i n d a m i prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai auکوjo:

Janužys H. Morgan Hill	1.00
Juodviršis M. Canada	20.00
Račkauskas AV., Cicero	10.00
Sušinskas K., Mentor	9.00
Alantas V., Redford	50.00
Andriušis A., Dorchester	10.00
Bergas V., W. Hyannisport	25.00
Cijunskas J., Cleveland	3.00
Dailidka V., Albuquerque	10.00
Kubilius L., Canada	5.00
Meiliūnas G., New York	15.00
Nasvytis D., Cleveland	5.00
Raskienė N., New Britain	10.00
Ratkelis AD., S. Laguna B.	25.00
Ripskis V., Evergreen	10.00
Ščiuka AV., Rochester	5.00
Šiaučiušas J., Cleveland	5.00
Veitas B., Milton	20.00
Zavodny R., Maple Hts.	5.00
Vaivada A.M., McLean	25.00
Stelmokas J., Landsdowne	20.00
Kancevičius J., Lawrence	499.00

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

ministerio Saulio buvo aukštai vertinamas už darbštumą, pareigingumą ir nuolatinį tobulimasi diplomatinėje srityje.

Berlyne jis dirbo ilgus metus gaudamas daug tarnybinių įvertinimų bei pakėlimų. Prieš Antrąjį pasaulinį karą buvo paskirtas Užsienio Reikalų Ministerijos Protokolo Sekretorium Kaune, ministerio Urbšio žinioj.

1938 m. Vasario 16-ta buvo apdovanotas Gedimino Ordenu garbės ženklu.

Tarnaudamas Lietuvoj velionis susitiko su amerikiete Elena Vaivadaite, Amerikos atstovybės Kaune pareigūne. Antrajam pasauliniam karui jau prasidėjus Europoj, abu atsidūrė Berlyne, o vėliau vėl susitiko Vaivadaitės gimtinėj Philadelphijoje kur jie apsivedė ir apsigyveno.

Ilgus metus velionis ėjo atsakingas perdėtinio pareigas pramonėj, o jo žmona Elena, iki pensijos amžiaus, buvo viceprezidente Philadelphijos lietuvių valdomoj Liberty Federal Savings and Loan tautpymo bendrovėj. Išėjus į pensijas, Vainiūnai persikėlė gyventi Floridoj, Deltona miestelyje. Vainiūnienė mirė 1988 metais.

Petras Vainiūnas Amerikoje paliko sesers dukterį Dailą Kubertavičiūtę – Maurukienę, gyvenančią St. Petersburg, Floridoj, jos vyrą dr. Joną Mauruką, jų šeimą, Sesers sūnų Lietuvoj ir Vaivadų šeimos narius Philadelphijoje, New Yorke ir McLean, Virginijoje.

Mūsų mielam

A. A. BRONIUI BLINSTRUBUI

tremties ilgą kelionę baigus svečių šalyje ir išėjus į Amžinosios Tėvynės namus, giliame liudesyje likusius JO mylimuosius: ŽMONĄ EUGENIJĄ, SŪNUS RIMANTĄ IR ARŪNĄ su šeimomis, DUKTERĮ MILDĄ, BROLĮ TEODORĄ ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liudime.

*KRIKŠTO DUKRA GAILUTĖ PAGIRYTĖ
ELENA PAGIRIENĖ
VERONIKA IR JURGIS JANUŠAIČIAI*
Florida.

Nuosirdžiai Lietuvių Bendruomenės darbų rėmėjai

A.A.

DR. KSAVERAI ŽILINSKIENEI

užbaigus žemiškąją kelionę ir išėjus į Amžinosios Tėvynės namus, giliame liudesyje likusią JOS DUKRĄ DR. VITĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liudime.

*DAYTONA BEACH LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS APYLINKĖ*
Florida

A. + A. BRONIUI BLINSTRUBUI

užbaigusiam šią žemiškąją kelionę, žmoną EUGENIJĄ, dukterį seselį MILDĄ, sūnus RIMANTĄ, ARŪNĄ su šeimomis, brolį TEODORĄ su šeima ir kitus gimines bei artimuosius, esančius giliame skausme ir liudesyje, nuoširdžiai užjaučia ir skausmu kartu dalijasi.

*Bronė ir Vytautas Mikliai
Onutė ir Jonas Pupininkai
Elena ir Antanas Rokai
Aldona ir Juozas Šulaičiai
Leokadija ir Juozas Žvyniai*

St. Petersburg, Fl.